Savaitinis Laikraštis
Žvaigždė
išeina kas Petnyčia.

Kaina metams:
Amerikoje ir Kanadoje . . 2 dol.
Lietuvoje ir kitur . . . . 4 rub.

Korespondencijas ir pinigus siunčiant adressas:
„ŽVAIGŽDE"
3654 Richmond St. Philadelphia, Pa.

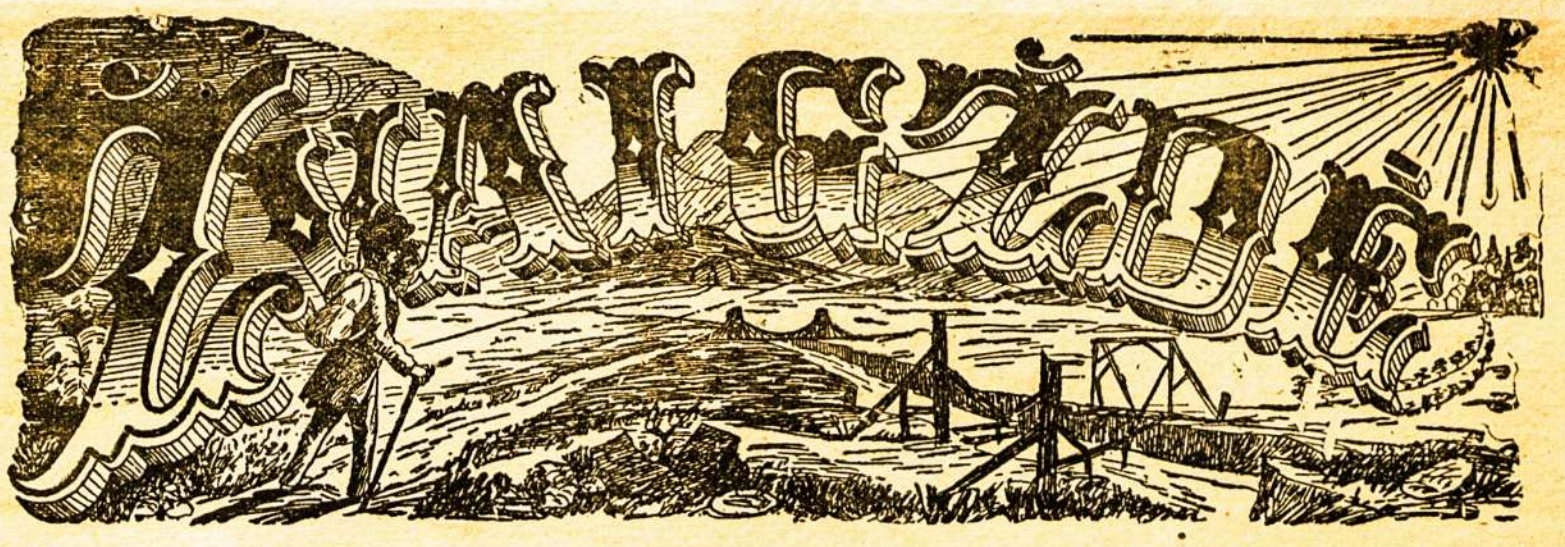

The Lithuanian Weekly
Žvaigždė
(The Star)
Published by
A. MILUKAS & CO.
Every Friday at Philada Pa.
Yearly subscription $2.00
Advertising rates on application
All communications should be addressed:
"ŽVAIGŽDE"
3654 Richmond St. Philadelphia, Pa.

Amerikos Lietuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis

Entered as second class matter March 8, 1909, at the Post Office of Philadelphia, Pa., under the act of March 3, 1879

Nr. 35 PHILADELPHIA, PA. & NEW YORK CITY, 27 D. RUGPIUCIO (AUGUST), 1920 M. Metai XX.

LENKAI ATMETA BOLŠEVIKŲ SANLYGAS, NEPAISO TALKININKŲ ĮSAKYMŲ GRIAUJASI IN SVETIMAS TERITORIJAS.

Lietuvių armija paėmė Vilnių, kad nedaleisti lenkams užgrobti.

True translation filed with the Postmaster at Philadelphia, Pa., on August 26 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

LENKAI ATMETA SOVIETU SANLYGAS.

Londonas, rugp. 25 d. Lenkų delegatai Minske griežtai atmetė svarbiausias bolševikų taikos, sanlygas ir šiandien gautas pranešimas nuo Cičerino, bolševikų užsienių ministerio, sako, kad: „Jei Lenkai toliau laikysis užsispyrę savo reikalavimu, kad Rusija nusileistų savo vyriausiuose punktuose, tai tas reikš, kad derybos tuojaus bus pertrauktos".

Rytiniai rubežiai nuženklinti gruodžio 3 d. augščiausiąja taryba ir patvirtinti lordo Curzono nota, anot pranešimo, skaitoma Lenkų delegacijos kaipo Lenkų rubežiai laike trečiojo Lenkijos padalinimo 1795 m., arbitrariški ir niekuo nepamatuoti.

Jie reikalauja, kad Lenkijos linija inimtų skaitlingus „lenkų" elementus, gyvenančius už dabartinės Lenkijos linijos.

Reikalavimai, apdalinti žeme lenkų karo aukas ir sugrąžinti užgrobtus lenkais gyvulius bei arklius iš Baltgudijos ir Lietuvos, tapo lenkų atmesti, kaipo „kišimasis į jų vidujinius reikalus, ir įžeidimas Lenkijos suverenystės".

—o—

True translation filed with the Postmaster at Philadelphia., Pa., on August 26 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

LENKAI BUTINAI REIKALAUJA SVETIMU ŽEMIU, NEPAISYDAMI TALKININKU INSAKYMU.

„Etniškos sienos" Lenkijos tapo vyriausiu faktorium armisticijos derybose tarpe Lenkijos ir bolševikinės Rusijos Minske, lygiai kaip ir pasitarimuose tarpe didžiųjų viešpatybių kaslink Rusų-Lenkų padėties. Lenkijai buvo įsakyta Suvienytų Valstijų ir Talkininkų nestumti karės išnaujo už savo sienų, kurios atsako Curzono linijai, kurią nuskyrė Talkininkų augščiausioji taryba.

Lenkai, tečiaus, atrodo nenori pagerbti tą liniją savo militarėse operacijose ir griežtai atsisakė priimti ją kaipo pamatą taikos deryboms, būtinai reikalaujant teritorijų už savo rubežių.

—o—

True translation filed with the Postmaster at Philadelphia., Pa., on August 26 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

LIETUVIAI PAIMA VILNIU, KAD NEDALEIDUS LENKAMS VEL PAGROBTI.

Londonas, rugp. 25 d. — Lietuvių armija užėmė Vilnių utarninke, sako depeša iš Kauno Times'ui.

Depeša priduria, kad Lietuvos Valdžia pranešė Maskvos Valdžiai tame mieste, paaiškinant, jog tokia akcija yra reikalinga, idant nedaleidus miestui pakliūti į lenkų rankas.

Korespondentas sako, kad netrukus tikimasi lenkų delegacijos atvykstant į Vilnių tartis politiniais ir militariais reikalais.

—o—

True translation filed with the Postmaster at Philadelphia, Pa., on August 26 1920 as required by the Act of October 6, 1917.

PRANCIJA IR SUV. VALSTIJOS NORI, KAD LENKAI PASILIKTU ETNOGRAFINESE SIENOSE.

Associated Pressa, Paryžius, rugp. 25 d. — Prancijos užsienių biuras apreiškė šiandien, jog Prancijos valdžia pilnai sutinka su Amerikos valdžia, kad Lenkų armijos pasiliktų savo etnografiniuose rubežiuose. Tapo pridurta, kad Lenkijos etnografinės sienos dar nenuspręstos.

—o—

True translation filed with the Postmaster at Philadelphia., Pa., on August 26 1920 as required by the Act of October 6, 1917.

SUNKIOS DIENOS ŽYDAMS RYTINEJE LENKIJOJE

Brest-Litovsk, rugp. 22 d. (kurieru į Varšavą). — Sunkios dienos atėjo žydams Brest-Litovsko gyvntojams, lygiai kaip ir Siedlice ir kituose miestuose rytinėje Lenkijoje. Sugrįžus Lenkų armijai, kareiviai, pasidalinę po du-tris, pasiliuosavę nuo disciplinos varžybų ir be jokio sudraudimo iš apicierių pusės, valkiojasi po miestą ieškodami žydų gyvenimų, lizdami į kiekvieną namą, vogdami viską, kas po ranka pakliuvo, reikalaudami atiduot visus pinigus, brangumynus ir viską kas gali būt jiems naudinga, mušdami vyrus, moteris ir vaikus, be jokios drausmės.

Nerašau čia antraeiles pasakas dėl keno nor propagandos, bet rašau tą, ką pats patyriau, mačiau savo akims ir girdėjau nuo nukentėjusių žmonių tuojaus, Lenkams „atpirkus" Brest Litovską nuo bolševikų.

True translation filed with the Postmaster at Philadelphia., Pa., on August 26 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

Colby'o Notos atbalsiai Amerikos spaudoje.

PASKIAUSIA OFICIALE AMERIKOS MINTIS SULIG RUSIJOS.

KEISTA VAIKIŠKUMO KOMBINACIJA.

N. Y. (Evening) Journal, rugp. 21 d. 1920 m.

Pasirašytas, bet, menama, ne parašytas p. Colby laiškas tapo pasiųstas iš šios šalies Italijai, kuris turi kalbėti neva už visus Suvienytų Valstijų žmones. Pasmerkiant Rusiją p. Colby savo laiške sako, kad Amerikos žmonės niekad nepripažins Rusijos valdžios. NIEKAD tai ilgas žodis, ypač administracijai, kuri numirs kitą Kovo mėnesį.

Tas laiškas Rusijos klausime skamba, lyg kad būtų pagamintas minties tarpe devynių metų nedėlinės mokyklos vaiko ir kokio Austrijos valdininko 1790 metę, protestuojančio prieš Prancuzų revoliuciją.

Mažai težinant apie dabartinę Rusijos Valdžią, išėmus to, kad jinai prisiuntė prezidentui Wilsonui laišką, lygiai taip, kaip šita valdžia pasiuntė įžeidžiančius laiškus Rusijai, Suvienytų Valstijų Administracija sakosi niekados nepripažįsianti Rusijos. Ji pasmerkia Rusiją iš kalno. Ir ji nori įsakyti Rusijai, kokią valdžią ji privalo turėti.

Kada steigėme valdžią Suvienytose Valstijose, męs steigėme tokią valdžią, kokios MES norėjome. Mes neprašėme patarimo kitų šalių.

Kokią teisę turi Suvienytos Valstijos įsakinėti kokią valdžią ji turi turėti, jei ji nesikiša į mus reikalus ar mus valdžios?

Kas paskyrė šią šalį ar šią valdžią viso pasaulio patarėja?

Prieš karę, męs nemėgome Turkijos sultono su jojo pačiomis valdžios. Męs taipgi nemėgome nei caro valdžios, leižiančios girtiems mužikams žudyti tūkstančius žydų.

Bet mes pripažinome ir senąją Turkiją ir senąją Rusiją; mes siuntėme ten savo ambasadorius; vedėme su joms prekybą.

Kada Rusijos žmonės nusikratys savo autokratų, kaip tai gali atsitikti, kad męs savo didžiu protu atspėtume iš kalno, ką tikrai jie DARYS ar ką jie jau DARO, ir nuspręsti, kad mes NIEKADOS jų nepripažįsime?

Prancija yra priešinga Rusijai padedant Rusijos priešams dėl tam tikrų tikslų. Rusija skolinga Prancijai trisdešimts tūkstančių milijonų fankų, ir Prancija nori atgauti savo pinigus, jei tai pasisektų. Ji dabar kariauja už savo TRISDEŠIMTS TUKSTANČIU MILIJONU FRANKU, o ne dėl kitko, ir kiekvienas prancuzas tą žino.

Tečiaus Rusija nėra skolinga šitai šaliai. Visa Rusijos skola Svienytoms Valstijoms neišneša nei pusę to kiek mus parinktieji profitieriai pavogtų pirmose šešiose savaitėse, jei męs išeitume į karę su Rusija.

Jei mes turime apmalšinti išnaudotojus, kurie panaikino caro popieras, geriau atmokėti jiems jų pinigus su procentu, užiuot siųsti šimtus tūkstančių jaunų vyrų miegoti apkasuose ir užtaisyti profitierių mašiną pagal milijonų gaidą.

Kiekvienas supratlyvas šito laikraščio skaitytojas, ypač moters, kurios skaito laikraštį, privalo atsiminti ir nuolatai priminti savo bičiuolams šitą FAKTA.

Taip vadinama Taikos Lyga, po teisybei yra tai KARES lyga. Jei mes laikysimės nuošaliai nuo tos Taikos Lygos, mes užsilaikysime nuošaliai nuo tikros karės taip kaip mes dabar esame atokiai nuo aktyvės karės. Jei męs prisidėsime prie Taikos Lygos, mes pasijusime esą aktyvėje karėje by valandą.

Jei kas sako kad Taikos Lyga NEREIŠKIA, mus būsiant priverstais įsimaišyti į Europos vaidus, tepaklausia to žmogaus, TAI KODEL EUROPA NORI MUS INTRAUKIT IN TA TAIKOS LYGA?

Jei Lyga neturės pakeisti Konstituciją ir nepabruktų šios šalies po Europos įsakymais, KODEL Europa taip rūpinasi įtraukti mus į Taikos Lygą?

Kodėl tai piniguočiai, kurie taip didį pelną padaro laike karės ir savo spekliacijose Europoje, taip uoliai per

savo laikraščius stengiasi mus įstumti į Taikos Lygą?

BALSUOK PRIES TAIKOS LYGA IR PRIES VISA, KAS UŽ JĄ STOVI.

COLBY NOTA ITALIJAI NUSTEBINA BALTIKO VALSTYBES.

Bus duotas republikinių valdžių atsakymas.

Latvių oficijalas sako, jog Amerikas nepaiso padėties Rusijcje nei kitur.

Artur Ruhl (Specijalė kabelio depeša Evening Post'ui N. Y.)

Ryga, rugp. 18 d. — (via Copenhagen) — Amerikos nota Italijai, išreiškianti tą, kaip regis, Amerikos valdžios pasiryžimą nepaisyti (ignoruoti) Baltiko respublikas iki Did. Rusija nebus atstatyta, tapo priimta su didele nuosteba po visas Baltiko respublikas. Latvių valdžia rengia atsakymą, prie kurio bene prisėdės Lietuva ir Estonija. Pirm paskelbsiant tą raportą, aš atkartoju sekančią kalbą su augštu valdžios valdininku, išreiškiančiu tikrą Latvių nuomonę:

„Amerikos nota nepaiso padėties nei pačioje Rusijoje nei naujose valstybėse už Rusijos sienų. Iš lauko tai smarkus atakas ant bolševikų. Aktualiai būtų sunku geresnį žygį padaryt Sovietų Rusijai. Bolševikai papratę prie užgauliojimių ir tas negali jų įžeisti. Bet atsisakymas dabar pripažinti ateitje respublikas, kurios kaina savo kraujo ir pasiaukojimų atsiskrė nuo Rusijos, tokioje valandoje, kada męs padarėme taiką su Sovietų valdžia ir kada tapome jų pripažintomis kaipo neprigulmingos, ne tik ką paskatįs bolševikus padvigubinti savo propagandą tarpe musų, bet ir padvigubinti tos jau propagandos spėkas.

„Nota, kaip atrodo, sprendžia būk Rusija tai vienoda, apšviesta, demokratiška šalis, kaip kad Amerika, ir kad taip suvienyti žmonės, kada galės nusikratyti svetimo jungo, jiems užkrauto. Tokios Rusijos nei tokių Rusijos žmonių nėra. Rusijoje kol kas nematyt jokios kitos spėkos, kuri užimtų Sovietų valdžios vietą.

„Bolševikų valdžia išnyks su laiku, bet iki tam gali praeiti du metai ar penkiasdešimts metų. Atmaina gali pasidaryti vien susitvarkyme dabartinio personelio ar idėjose. Kol kas-gi Baltiko valstybės, kurios kovojo sunkiausiais būdais, kad save apgynus nuo bolševikų ir padėjo sulaikyti juos nuo vakarų, verčiamos laukti, be pagelbos ir be pripažinimo, kurių stokuojant nėra galima joms atstatyti savo ekonominį gyvenimą. Niekas negali pasakyti, koki jų ryšiai su Rusija gali būti už dvidešimties metų, bet dabar jos yra faktiškai valdžiomis ir tokiomis buvo pripažintos visų kitų talkininkų. Nesuprantamu yra, kad valandoje, kada jos aimaningai kovoja linkui ekonominės sveikatos ir politinio pastovumo, Amerikos valdžia, arba, kaip nota sako, Amerikos žmonės, užsimoja taip, kad numušti jų pinigus, ir tokiu būdu atimti norą kitiems vesti prekybą su Blatiko sritimi ir priduotí spėkų kiekvienai reakcijiniai jiegai, mums priešingai."

Bepartijinis ašikinimas, kad ir netaip griežtas, bet vis ir nemažiau kritiškas. Talkininkų misijos narys, patėmijo, kad nors jojo valdžia padarė klaidų sulig Rusijos, jie visgi neaplenkia pačių faktų ir stengiasi kaip nors pagelbėti. Amerikos nota atrodo „vien tik 1917 skarmalas, plus maža gražbylystė."

LENKU LAIMEJIMAI IR SMUGIAI.

Lenkų kontrofensyva staiga davė stebėtinų laimėjimų, bet nereikia perdaug iš to džiaugtis. Varšava lig laikui kol kas liuosa nuo pavojaus, bet šio meto kampanija parodė, kad Rusai į valias skaitlingi sumušti lenkus ilgoje karėje, ir kad didžiuma jų noriai kariaus už kokią nebūk Rusijos valdžią prieš Lenkus. Depešos iš Varšavos lenkų pergales iškelia kaipo labai svarbias, bet kelios dienos tam atgal Rusai laimėjo kądidžiausias pergales.

Ir karė da nepasibaigus, ir lenkų taikos delegatai turi turėt tą savo mintyje. Lenkai gal išgelbės Varšavą Lembergo netekimo kaina. Kaip ten nebūtų, jųjų pergalės kelių pastarųjų dienų neprivalo privesti taikos delegatų prie laikymosi negalimų sąlygų. Jei jie laikysis taip perilgai, gal Rusijai ateiti pagelbon daugiau rezervos ir visą karės bėgį perkesti.

Nepuikiausios lenkų kariuomenės gali būt sumuštos tokiais rusų skaičiais, kokius jie sugebės atgabenti laukan, o Lenkijai vargu ateis kokia pagelba iš kitur. Musų valdininkai užimti tardymu sakinio „visomis galimomis priemonėmis." P. Colby išreiškia užuojautą Lenkijai, bet sako, kad Egzekutyvis negali nieko padaryti be Kongreso akcijos. P. Lodge išreiškia užuojautą Lenkijai, bet sako, kad Kongresas nieko negali daryti, kol prezidentas nesušauks jo kruvon. Abudu turi tiesą ir gal abudu užjaučia Lenkijai. Tečiaus šaltas faktas yra, kad Suvienytų Valstijų valdžia pasidalinus į dvi priešingi viena kitai akcijį, kurios, kaip atrodo, neveiks bendrai, o atskirai nei viena negali nieko nuveikti. Svarbios sunkenybės surištos su specijale sesija pirm dešimties savaičių prieš rinkimus. Visi nutarimai būtų pavojuje panaikinimo, ei nauja akcija, padarytų naują padėtį, kuri priverstų politinę visuomenę pamiršti viską, ką ji šią vasarą patyrė; o da svarbesnė priežastis, tai ta, kad visi nariai žemesniojo buto ir Senato trečdalis darboujasi, kad vėl tapti išrinktais, ir nei vienas narys nenenorės būti atšauktu nuo savo paties reikalų, idant rūpintis apie Lenkiją.

Kiekviena pusė bijo pradėti, ir taip abeji meta kaltę ant vieni kitų.

True translation filed with the Postmaster at Philadelphia., Pa., on August 26 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

NENORI RUSIJOS SUSKALDYMO.

Londonas, rugp. 19 d. — Labai nusistebėta čionais, kas link Britanijos valdžios politikos, Washingtone manoma, anot Amerikos depešų, jog ji norint Rusijos suskaldymo.

Britanija, išties, pripažino de facto egzistuojančias valdžias Estonijos, Latvijos ir Lietuvos, bet tas, manoma tiktai kaipo dabartinio padėjimo ir negali, versti manyti, būk Britanija turi kokius nors siekius prieš Rusiją kaipo vienetą. Tas de facto pripažinimas trijų valstybių tapo suteiktas po tam, kaip Estonija, Latvija ir Lietuva jau laikė savo konstitucijinius susirinkimus ir steigė valdžias, kurios funkcijonavo reguliariai ir tikliai. Jie užlaikė tvarką ir darė karo sutartis, ir jų pripažinimas yra vien užbaigtas dalykas.

Virš to, istoriškai ir etnografiškai tos tris tautos, menama čionais, turi pilną teisę prie atsakančio su jomis apsiėjimo ir prie savaapsisprendimo, lygiai kaip Lenkai ir Suomai. Suomai ir visos kitos tris užlaikė savo atskirą kalbą, papročius, tapatybę šimtmečiais po Teutonų ir Lnnkų bei Svedų, kol Petras Didysai galutinai juos neįvėlė į Rusijos imperiją.

Noras parodyti savo tautystę apsireiškė pas juos prieš didę karę. Jie siuntė savo atstovus į imperijalę Dumą. 1905 m. jie pasižadėjo darbuotis dėl kokios nors savivaldybos, ir po revoliucijos iškilimui 1917 m Kerenskis norėjo suteikti Estonijai savyvaldą ir tarėsi apie tai su ja, bet jo valdžiai puolė. Latvija ir Lietuva tuomet buvo po Vokietijos okupacija, ir vokiečiai stengėsi juos prie savęs pritraukti laikydami neva konstitucijinius seimus tikslu įsteigti progermaniškas vietų valdžias. Daug ištikimesnės atstovų konvencijos buvo laikomos ir dabartinės valdžios pasirodė priešingos ir Sovietams ir Vokiečiams.

Jiems prisiėjo kokį laiką palaukti, kol Anglija jas pripažins, nes kada jos formavosi, Kolčakas rodėsi bus Rusijos išgelbėtojas, o kadangi jis priešinosi tam, kaipo senosios Rusų valdžios atstovas, Anglijos valdžia toliau nėjo prieš jo norus.

Tuo pat laiku ekspertai čionais nemano, kad tų Valdžių gyvavimas būtinai reikštų Rusijos suskaldymą. Jie tikisi, kad kaip veik visatinė tvarka užviešpataus senojoj imperijoj, Estonija, Latvija ir Lietuva su džiaugsmu atnaujinsiančios ryšius su ja. Jos stengsis pasilaikyti nekurį autonomijos laipsnį, bet jos mielu noru ineis į kokią nors federalę sutartį.

Išties jų vaizbinis padėjimas beveik verčia jas prie to. Nei viena tų šalių neturi svarbių produktų ir visos tris turi prigulėti nuo prekybos su Rusija. Jos valdo Baltiko portus ir gali praturtėti prekėmis einančiomis į Rusiją ir iš Rusijos, taip kad jos turi visą išrokavimą atnaujinti savo politinius ryšius su Rusija.

Nuomonė būk Britanijos politika Estonijoj, Latvijoj ir Lietuvoj buvo padiktuota komercijiniais apskaitliavimais, taipgi yra be pamato čionais. Anglija turėjo priimti Baltiko politiką dėlei didei sunkių ir nepaprastų aplinkybių, pasidariusių iš politinio ir militario krizio ir neturėjo laiko machjavelizmo politikai. Kaipo faktas, Baltiko provincijos yra atdaros vaizbos apyvartai dėl visų šallų. Britanijos vaizboriai yra tenais, bet taipgi ten yra ir Amerikos bei vokiečių. Kompeticija labai gyva, bet nėra jokių ypatingų sutarčių, varžančių nei vieną.

STEIGIAMSIS SEIMAS.

22 posėdis liepos 2 d. 1920 m.

Pirmoj dienotvarkės vietoj stovi diskusijos dėl įvedamojo žemės reformos įstatymo. Atst. Geniūnas sako, kad Vilkaviškio apskrity, kurią jis gerai pažįsta, nerastume nė vieno dvaro darbininko, kuris norėtų bendro, soc. dem. siūlomo dvarų valdymo. Masiulis (soc. liaud. demokratas) kelia abejojimų dėl paties įstatymo sumanymo; sako, mes jį vieni vargu bau įgyvendinsim, reiktų pagelbos iš vakarų. Krupavičius M. (kr. dem.) nesileizdamas į polemiką su dariusiais užmetimus, sako, kr. dem. bloko vardu, kad įstatymas svarstytinas. Reikia jis atiduoti komisijai, paruošti antram skaitymui; turi būti, pridėti kai-kurie nauji dalykai, būtent: kariškių žeme aprūpinimas, Valstybės išdavikų ir tarnavusių bermontininkam ir lenkams žemės konfiskacija. Paskutinis kalba Rimka, kuris atsakinėja į visus užmetimus, griauja Plečkaičio argumentus. Baigia, kreipdamasis į soc. dem., jog kad jie delto nori bendro dvarų valdymo, kad galėtų gyvuoti darbininkų tarybos, per kurias jie galėtų agitaciją varyti. — Po kalbų įstatymo sumanymas pavesta komisijai antram skaitymui patiekti.

Patarimai Amerikos Lietuviams, Pasirengusiems grįžti in Tėvynę.

GERBIAMIEJI.

Paskutiniu laiku prasidėjo didelis važiavimas Amerikos lietuvių į savo tėvynę. Jaunai Valstybei tas reiškinys labai geistinas. Naudon atvažiavusiųjų į tėvynę ir išvengimui galimo jų apsivilimo atvažiavus į Lietuvą, šiuo aš norėčiau supažindinti plačią Amerikos lietuvių visuomenę su tikru ekonominiu padėjimu Lietuvos, ir kas yra galima toj srityj padaryti.

Prie etnografinės Lietuvos priklauso visa Kauno ir Suvalkų gubernijos. Siaurės-vakarų dalis Vilniaus gubernijos su miestu Vilniumi, ir dalis Gardino gubernijos. Šiose vietose kaimo gyventojai beveik lietuviai, taip pat tose vietose pasitaiko mažas nuošimtis baltgudžių, rusų, lenkų ir latvių. Ribose buvusios Vokiečių Valstybės, taip vadinamoji Prūsų Lietuva, apie Nemuno upę, taip pat kaimo gyventojai beveik grynai lietuviai, tas plotas dar yra prancuzų protektorate.

Iš rusų statistikos 1914 metais ribose Kauno gubernijos buvo gyventojų 1.857.100 žmonių, kaimo gyventojų — 1.662.000 žmonių, miesto gyventojų—195.100. Suvalkų gubernijoj 718,000 žmonių: kaimo gyventojų — 620.100 žmonių, miesto — 97.900. Vilniaus gubernijoje — 2.075.900: kaimo gyventojų 1.786.700, miesto — 299.200 žmonių. Ta statistika aiškiai nurodo, kad Lietuva — kaimo gyventojų kraštas. Kaslink miesto gyventojų tai labai didelis yra skirtumas, susidedas iš žydų, lietuvių, lenkų, rusų vokiečių ir kitų.

Visame šiame plote labai silpnai pastatyta pramonė. Priežastimi to iš vienos pusės yra rusų politika plėsti pramonę tik centraliniame rusų plote, iš antros pusės, nenoras miesto žydų gyventojų steigti pramonės įmones. Žydai daugiau turėjo noro užsiimti smulkiąja prekyba, kuri turėjo mažiau rizikos. Iš tikrųjų prieš karą beveik visa prekyba buvo žydų rankose, šalies žalioji medžiaga, miškai, linai, sėmenys, grūdai, odos, šeriai, arklių plaukai, tai visa ėjo į žydų rankas. Jie žiurėjo į save, tik kaip į kontragentus supirkimui ir pardavimui žalios medžiagos. Kaimo gyventojams reikalingiausieji daiktai ėjo per jų rankas. Jie vedė prekybą su žaliąja medžiaga labai primityviai: mišką neperdirbdavo į dirbinius, linus labai blogai sortiruodavo; krašte nebuvo nei vieno gero elevatoriaus sortiravimui ir laikymui grūdų.

Kaslink pramonės įmonių, dirbtuvių pobūdžio, tų Lietuvoj buvo šios: Siauliuose — keleta žydų odos dirbtuvių, taipogi Smorgoniuose, Kaune — dvi dideli Vokiečių metalų dirbtuvi, keleta žydų alaus dirbtuvių, nekuriuose dvaruose degtinės dirbtuvės, Vileikoje — keleta smulkių metalų, kartonų, alaus ir degtinės dirbtuvių. Iš atskaitos dirbtuvių inspekcijos 1913 metais veikia šios dirbtuvių įmonės: Kauno gubernijoje alaus dirbtuvių- 19, su darbininkų skaičiumi 209; degtinės - 20, darbininkų 202; tabako- 5, darbininkų 107,; odos - 20, darbininkų 462; metalų - 9, darbininkų - 2704; lentpiuvių- 24, darbininkų 367; linų audimo - 1, darbininkų - 16. Suvalkų gubernijoje degtinės ir alaus dirbtuvių 58, darbininkų - 452; lentpiuvių 11, darbininkų 228; metalų 6, darbininų 81. Vilniaus gubernijoje degtinės 104, darbininkų 849; alaus 15, darbininkų 481, tabako 8, darbininkų 380; degtukų 1, darbininkų 28; odos 37, darbininkų 1553; metalų 13, darbininkų 657; lentpiuvių 17, darbininkų 48. Iš trumpų davinių labai pakankamai aišku, jog pramonė turėjo pobūdžio daugiau rankų dirbimo, negu tikrų mekaniškų dirbtuvių. Laike vokiečių okupacijos, kuri tęsėsi nuo 1915 m. ligi 1919., mažai liko sveikų dirbtuvių, o dauguma dirbtuvių sunaikinta; mašinos ir įrankiai prie jų parduoti vietoje arba išvežti.

Kaimo gyvetnojai lietuviai užsiima žemdirbyste, kuri yra vedama ekstensyviu būdu. Nežiurint į didelį žmonių darbštumą ir žemės vaisingumą, o taipogi ir į geras oro sąlygas, ūkio gaminimas sulyginant ne aukštai stovikas yra aiškinama žinių trukumu iš ūkio dalykų ir kooperatyvių oranizacijų, išdirbimui ir pardavimui išdirbinių. Plote aukščiau pasakytos buvo arti 1100 didelių dvarų, kur ūkis buvo geriau sutvarkytas, bet laike okupacijos šis ūkis yra visai sunaikintas, ir dabartiniame laike valdžia parceliuoja majoratus, dvarus. Aišku, kad šis dalinimas prasmėje žemės gaminimo dabartiniame laike toli gražu nepasiekia savo tikslo, kadangi jaunoje valstybėje iki šiam laikui nėra nei vieno ipotekos banko, kuris padėtų gavusiam žemės sklypelį, pasistatyti namus ir įgyti reikalingą tam ūkiui inventorių; labai dažnai atsitinka, kad gavusis žemės sklypelį atiduoda nuomon stipresniam ūkininkui.

Kaslink gyvenimo gyventojų sanitarijos atžvilgiu, tai kaip miesto, taip ir kaimo gyventojai gyvena labai blogame igieniškame padėjime. Tuberkuliozas, tifas, akių užkrečiamosios ligos ir veneros turi labai geras aplinkybes prasiplatinimui. Lietuvių miestai, tame skaičiuje ir Vilnius, iki šiam laikui neturi nei kanalizacijos, nei vandentraukio. Namai daugumoje mediniai.

Maitinimo atžvilgiu Lietuva yra labai gerame padėjime. Duonos, mėsos, sviesto, pieno, kiaušinių turime gana daug ir kainos ne labai didelės. Tai turi didelės reikšmės, jeigu turėti omenyj, kad gretimose valstybėse — Bolševikų Rusijoje ir Lenkijoje tiesiog badas, o Latvijoje ir Vokietijoje taip pat didelis maisto trukumas. Maisto netik užtenka vietos gyventojams, bet dalis ir išvežama užsienį. Eksporto daiktais yra miškas, linai, sėmenys, odos, šeriai, arkių plaukai, kiaušiniai ir paukščiai. Rudenį praėjusių metų, valdžia paskelbė monopolizaciją linų. Ministeris Finansų, Prekybos ir Pramonės, p. Galvanauskas, visą linų supirkimą ir pardavimą perdavė Anglų National Chemikal Bank Ltd., London, šiomis sąlygomis: valdžia nustato kietas kainas linų, sulig kurių Bankas

perka iš kaimiečių (ūkininkų) per savo agentus (žydus). Visas išlaidas transporto, apdraudimo, atlyginimo agentams, sudėjimo ir kitas, turi padengti valdžia. Bankas išdavė valdžiai keletą milijonų markių avansu, kurie turi anuliotis, pardavus linus. Už savo operacijas Bankas gauna 5 nuoš. nuo sumos pinigų, gautos už parduotus linus. Si operacija pirmais metais eina nelabai sekmingai. Sausio-Kovo mėnesiuose linų kainos Londone buvo apie 36 svarų sterlingų už toną, o kursas svaro sterlingų buvo apie 330 markių. Bet linai tuomet nebuvo parduoti, o ir pardavimas buvo paskirtas Liepos 16 d., kuomet linų kaina ir sterlingų kursas taip žymiai atsimainė. Turint omenyj, kad valdžia mokėjo ūkininkams už linus vidutiniai tik po 40 svarų sterlingų už toną, sulig kurso Sausio-Kovo mėnesių, Valdžia išeis be nuostolių, bet tuomi reikalai gyventojų nukentės.

Bendras skaičius parduodamų linų svyruoja nuo 6-10 tūkstančių tonų. Sis Bankas dabartiniame laike užinteresuotas gavimu monopolijos 15 metams miško išvežimui iš Lietuvos. Apskritai, Anglų politika Lietuvoje gavimas savo dirbtuvėm žaliosios medžiagos iš Lietuvos.

Kaip aš jau esu minėjęs, jog dirbtuvių pramonė jaunoje valstybėje labai silpnai išsivysčiusi, todėlei visas reikalingumas išdirbinių patenkina gautais iš užsienio daiktais. Pas mus nėra nei vienos tikros dirbtuvės, nors klimato ir žemės sąlygos atatinkamos augimui cukraus burokų, ir toks auginimas prieš karę buvo vedamas plote Suvalkų gubernijos, bet tie burokai buvo išvežami į Lomžą, lenkų cukraus dirbtuvėm. Iš rusų statistikos matyti, kad prieš karę sunaudojimas cukraus kiekvieno žmogaus buvo lygiai 38 svarai, dabartiniame laike šis reikalingumas reikia skaityti sumažėjus ligi vienai ketvirčiai ir prie tų sąlygų, 3 milijonams žmonių, gausime labai didelį skaičių, tai yra 28, milijonų svarų, kas prie šio laiko perkamosios kainos 6 auksinai svarui, sudaro 171 milijonų markių, ir visa ta sumą pinigų eina į užsienį.

Lietuva gamina didelį skaičių linų. Tiesa, jie nelabai aukštos rūšies, bet gerai juos apdirbus, galima pagerint. Tuo tarpu, pas mus nėra nei vienos linų verpimo ir audimo dirbtuvės, kuri galėtų išdirbti audimų miesto gyventojams. Audimų labai daug atvežama iš užsienio. Taip pat nėra vilnų audimo mekaniškos dirtuvės. Lietuvoj tokia galybė miškų ir nėra celiuliozos, popieros dirbtuvių, maža to, pas mus nėra nei vienos mekaniškos dirbtuvės išdirbimui medžių, kurie galėtų pagaminti baldus, duris, ir t.t. Kuomet buvo tveriama Ministerijos Departamentai, tai baldai buvo gabenami iš užsienio. Dabartiniame laike nėra nei vienos dirbtuvės išdirbimui stiklų langams, stiklinių ir farforinių indų, tikru pečių išdedigimui kalkių, nei vienos cemento ir smiltinių plytų dirbtuvės. Kuomet apyvartoj nėra statomosios medžiagos, tai trukdo atstatymui sugriautų miestų. Mūsų žeme be superfosfato duoda blogus vaisius. Tuo tarpu krašte nėra nei vienos superfosfato dirbtuvės. Tiesa, Lietuva neturi rudžių ir tame skaičiuje visiškai fosforito, vienok, geriausia atvežti žaliąją mežiagą ir perdirbti, negu visiškai prigulėti nuo prekyviečių, fabrikantų ir nuo visokių finansinių kombinacijų. Krašte nėra nei vienos ūkio mašinų dirbtuvės, nekalbant apie visokių rūšių varikliu, elektrikos motorų, ir t.t.

Savaime aišku, kad toks padėjimas savistovėje valstybėje ilgiau taip būti negalės.

Už vežamuosius išdirbinius iš užžsienio mes mokame daugiau, negu gauname ten už savo žaliąją medžiaga. Jeigu mes nesutvarkysim reikalingos kraštui pramonės, tai Lietuva atsidurs kolionijų padėtin, kaip tai: Afrika ir t.t. Anglija domėsi tik žaliąja medžiaga gavimui savo dirbtuvėm. Vokietija šiame laike bejiegė, kad ką nors sutvėrus Lietuvoj. Didžiausia Vokietijos skola (194 milijardų markių); 4 Vokietijos nustojimas žalios medžiagos prekyviečių ir valiutos puolimas patraukė neįtikimą reikalingumą apyvartos kapitalo. Nerasdama lėšų nei pas save, nei užrubežyj, pramonė Vokietijos sumažinama iki milijono, ir su baisumu yra žiurima į ateitį kuomet gali būti dar didesnis krizis. Kas liečia Rusijos ir Lenkijos, apie jų pramonę aš nematau reikalo kalbėti. Dabar Lietuvoje organizuojama daugybė visokių draugijų, bendrovių pramonės žmonėms, bet organizatoriai yra žmonės storžieviai, kurių vienintelis tikslas — patiems praturtėti. In visas tokias bendroves reikalinga žiurėti su dideliu atsargumu. Insteigimui savo tautinės pramonės nėra galimybės, nes trūksta lėšų. Jus, Amerikiečiai-Lietuviai, arčiau susipažinę su pramone ir Jus turite pagelbėti, padėti savo motutei-tėvynei. Jus tik galite surinkti reikalingiauasią kapitalą. Indėtas kapitalas atneša puikų dividendą kiekvienam išdirbimui būtent: cukraus, celioliozos popieros, mekaniškas perdirbamas medžių, padirbimas ūkio mašinų, stiklų gaminimas ir statomosios medžiagos. Pavyzdys: prie dabartinių kainų pastatymo darbininkų organizavimui išdirbimui statomosios medžiagos 15.000.000 smiltinių plytų 20.000 statinių cemento 10.000 tonų išdegusių kalkių apsieis apie 15 000.000 markių ir parduodant išdirbtąją medžiagą kaina tris kart žemesnė, negu yra vietos prekyvietėj, duos gryno dividendo apie 40 nuošimčių. Celiuliozo dirbtuvė išdirbimui 16 milijonų tonų celiuliozos, apsieis apie 50.000.000 markių ir duos dividendo apie 50 nuoš. Burokų cukraus dirbtuvė išdirbimui 12.000.000 svarų cukraus apsieis apie 30.000.000 markių, ir duos dividendo apie 50 nuoš. ir t t. Jei iškaičiuoti pagrindinį kapitalą šių įmonių į Amerikos valiutą, tai reikalingos sumos pinigų bus nelabai stebėtinos. Organizavimui tokių įmonių geistina akcinės draugijos arba bendrovės, kuriose galima įvesti geresnė disciplina, dalyvaujant tame darbe patiem akcionieriam. Todėlei pirm iškeliaujant į Lietuvą, pasikalbėkite tarp savęs apie pobūdį savo darbo ir apie būsimąjį darbą Lietuvoj, išdirbkite plianą ir projektą įmonės, sustatykite sąmatą, kiek kainus įtaisymas įmonės ir inventorius, metinė eksplioatacija ir tainogi, kokios vertybės išdirbinių gaminimas. Kuomet tas viskas prirengta bus, tai pasiųskit Tamstos žinovą Lietuvon, tegul jis ištirs ten visas aplinkybes, sąlygas ir tuomet Jums bus aišku, kam Jus važiuojate į Lietuvą, su kokiu tikslu ir ką galite pasiekti ateityje. Be abejo, kad Lietuvoj reikalinga netik kapitalas, bet ir specijalinis darbas.

Profes. Dr-as Jonas Simkus.
Kaunas (Lituania), Laisvės Alėja. Nr. 49.

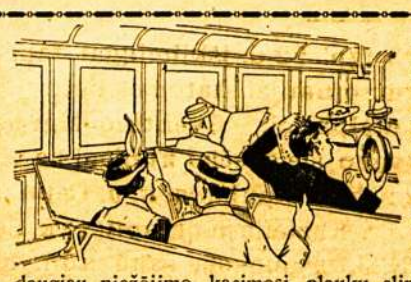

Žmogue kasosi galvą, kad palengvint niežėjimą. Kasimasi pasidaro papročiu, ir tuomet žmogus kasosi nejučioms. Bet jis žino, kad jam niežti, ir visi kiti tą žino.

Vyrai ir moterįs kenčia niežėjimą nuo pleiskanų, o kenčia bereikalingai, nes tą niežėjimą galima lengvai prašalinti. Nebus daugiau niežėjimo, kasimosi, plaukų slinkimo ir kitu nesmagumų, įvykstančių nou pleiskanų.

RUFFLES

panaikins visus niežėjimus ir išvalys iš galvos visas pleiskanas. Paskui tik retkarčiais suvilgymas galvos apsaugos ją nuo pleiskanų atsinaujinimo.

RUFFLES yra maistinga maudynė galvos odai ir plaukams. Ji nesugadins nei jautriausios odos. Jus negalite apsieiti be RUFFLES, jei turite pleiskanų.

Jus aptiekininkas parduos jums už 65c. bonkutę. Mes taipgi galime atsiųst jums tiesiog, jei gausime nuo jusų 75 centus pačto markėmis ar money order, kuriuos siųskite šiuo adresu:

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Pirmutinis ir Seniausias Lietuviškas

UŽEIGOS NAMAS arba HOTELIS

New Yorke

Telefonas Spring 9537

LIETUVIAI KREIPKITES PRIE SAVUJU.

Jei nenori būt nuskriaustu atvykęs New Yorkan, tai tiesiog kreipkis į p. Geo. J. Bartašių, agentą. Jis visiems gerai yra žinomas. Parduoda laivakortes ant visų vandens kelių į Lietuvą ir iš Lietuvos. Išmaino ir siunčia pinigus į visas pasaulio dalis pagal dienos kursą. Parūpina pašportus iš Suv. Valstijų valdžios; pasitinka žmones New Yorke geležkelio stotyse, pribuvus jiems iš kitų miestų.

Suteikia nakvynę, nes užlaiko namą su 38 kambariais. Palydi keleivius ir jų bagažus ant laivo. Žodžiu sakant, visi kurie kreipiasi į musų viršminėtą agentura, pilnai būna aprūpinti. Vargo ir nelaimių iekas nedatirs. Brangus Tautiečiai, kurie manote keliaut į Lietuvą, senąją Tėvynę, kviečiam visus kreiptis į musų Agenturą laiškais ar ypatiškai. Gausit sąžiniską patarnavimą, nes mūsų priederme yra visiems tarnauti ištikimai. Reikalauk laivakorčių ir pinigų kurso artimiausiame mųsų office:

Geo. J. Bartašius

498 WASHINGTON ST., NEW YORK CITY.

IŠ KELIONĖS
PO
EUROPĄ IR AZIJĄ

Ta knyga yra tai

Didžiausias savo rųšies veikalas,

parašyta „Žvaigždės" redaktorės J. Pranaičiutės. Knyga turi apie 380 puslapių ir papuošta 102 iliustracijomis (paveikslais). -:- -:- -:-

Indomųs toje knygoje aprašymai Prancijos, Belgijos ir Vokietijos žemių, kur dabar verda Europejiška karė. Tie aprašymai papuošti daugeliu iliustracijų. -:- -:- -:- -:- -:- -:-

Bet indomiausiais beabejo yra aprašymai įspudžių iš Tėvynės ir iš senovės Lietuvos žemių, kuriuos vienok viršija aprašymai Vidurinės Azijos, Kaspijos ir Kaukazo žemių ir anų žmonių. Nemažiaus įdomųs aprašymai abiejų Rusijos sostinių, Maskvos ir Peterburgo, su paminėjimu lietuvių naujokynių istorijos tose vietose. -:-

Knygos kaina	2 dol.
Audeklo apdarais	2.25
Skūros apdaruose su paauksuotais kraštais .	3.50

Galima gauti "Žv." Knygyne

Svarbu Visiems Lietuviams.

Kunigo A. Jusaičio anglų kalboje knyga apie Lietuvių tautą. — The History of the Lithuanian Nation and its National Aspirations" yra labiau nusisekusiu musų tėvynainio veikalu. Visi didžiausi Amerikos dienraščiai ir Jurnalai priėmė tą knygą kuoprielankiausiai. Nekurie žurnalai kaip „Literary Digest" (turįs netoli milijono parinktų skaitytojų) net po du kart apie ją plačiai rašė ir garsino iš jos plačias ištraukas ir aprašymus apie Lietuvių tautą ir anos politiškus siekinius.

Suvirš 6 milijonai skaitytojų anų laikraščių galėjo skaityti apie kun. Jusaičio išreikštus pasauliui Lietuvių norus.

Suv. Valstijų prezidentas, vice prezidentas, daugelis Suv. Valstijų senatorių, ir keli šimtai kongressmanų ambasadorių, ministerių atsiuntė Liet. Katalikų Tiesos Dr-ai padėkavonę už tą knygą, pražadėdam Lietuvaii pagelbą.

Pirmoji tos knygos laida jau išsibaigė. Liet. Kat. Tiesos Dr-ai neturint lėšų kitai laidai pats autorius su pagelba poros bičiuolių dabar išleidžia antrą padidintą tos knygos laidą.

Toje laidoje yra perspaudinta kun. Jusaičio parašytas, o Liet. Kat. Tiesos Dr-os įduotas Wilsonui 4 d. kovo memorialas, moksliškai išrodąs neteisingus lenkų pasikėsininus ant Lietuvių tautos.

Toje antroje laidoje teipgi yra tilpę paskiausio laiko musų organizacijų ir naujokynių rezoliucijos prieš lenkus ir bolševikus, teipgi tilpo ten Lietuvos valdžios ir Premjiero atsiliepimai ir nekurių svarbesniųjų Amerikos laikraščių redakcijų atsiliepimai apie Lietuvą, teipgi nekurių svarbiausių Amerikos politikų liudyjimai apie svarbumą tos knygos.

Antra laida turi apie 50 psl. daugiaus nei pirmoji. Kaina antrosios laidos $1.50; skuros apdarais $3.50.

Butų geistina, kad patriotiški musų tautiečiai padėtų praplatinti tą knygą ypač Amerikoje terp Valstijų valdininkų (state officials) ir miestų knygynų.

Žemlapis iš kun. A. Jusaičio knygos.

Pats autorius daug pridėjęs lėšų prie pirmo L. K. Tiesos Dr-os laidos vienas to negali padaryti.

Užsisakyti tą knygą galima pas autorių.

Rev. A. Jusaitis
St. Michaels Church
E. 23-rd Str.
Bayonne, N. J.

arba Žvaigždės Redakcijoje:
Žvaigždė, 3654 Richmond St.
Philadelphia, Pa.

Bell Phone Dickinson 3995 M.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.
Ofiso Valandos;
Nuo 9 rito iki 5 po pietu
Vakarais, Ketverge nuo 6 iki 9 P. M.
Nedeliomis iki 4 po pietu.

Prisiuskit Prenumerata už ‚Žvaigžde'

LONDONAS, rugp. d. 25 — Premieras Lloyd George savo pakalbėjime su Italijos premieru Giolitti Lucerne, Sveicarijoj, pasakė, kad Anglija pripažisianti Fium'ą kaipo liuosą valstybę, kaip to reikalauja Gabrielius d'Annunzio, anot Central News depešos iš Rymo.

STRAIKUOJA UŽ ILGESNES VALANDAS.

Paryžius, rugp. 25 d. — Tourotte mieste, Aisne departamente iškilo naujos rušies straikas. 25 dabrininkų, įsigrasinę aštuonių valandų dienos darbu, sudėjo savo darbo įrankius, reikalaudami dešimties valandų dienos darbo. Minėti straikieriai, dirba St. Gobain veidrodžių pabrike.

Vietinės Žinios.

Pereitą sekmadienį, rugp. 22 d. iškilmingai tapo pašventintas kampinis akmuo naujai statomos lietuvių Sv. Jurgio bažnyčios, Philadelphijoj. Sventino Mgr-as P. Mason. Iškilmėse dalyvavo šie svečiai kunigai be vietos klebono kun. I. Zimblio: k. J. Kaulakis. k. J. Cepukaitis ir . Karalius iš South'o, šv. Kazimiero parapijos; k. Seštakowski iš Burlington, N. J. Pamokslą sakė kun. Karalius. Žmonių susirinko daug. Oras tą dieną ir-gi buvo labai gražus.

Pašventimo iškilmes labai gražiai puošė didelis lietuvių „Dainos" benas.

Sv. Marijos Magdalenos Dr-ja, kuri laikydavo savo susirinkimus po bažnytinėje svetainėje, S. Jurgio parapijoj, savo praeitame mitinge nutarė permainyti Dr-jos vardą. Dabar ji vadinsis Sv. Onos dr-ja. Lig šiol buvo minėtoje parapijoje dvi draugiji po vardu Sv. Magdalenos.

Paskelbimas.

TAIKA AR KARE.

Visas pasaulis atrodo vėl prisipildęs pavojingu eksplioduojančiu oru, ir kiekvienas gaudo laikraščius ryte, kad pamačius ar yra kiek vilties taikai, ar nauja karė jau čia prie musų. Ir dėl tokios karštinės išlaūko, mes pamirštame lengvai, kad dabartinis laikas, vasaros pabaiga, yra taipgi gan blogas vidujinis padėjimas. Oro permaina iš vasaros į miglotą rudenį reikalauja didelio sustiprinimo mus gyvybės jiegoms. Turime saugotis nuo visokių paručių viduriuose ir prižiurėt, kad gerai veiktų ir taipgi kad galėtume atsipriešinti rudens ligoms. Su pagelba Trinerio Amerikiio Eliksiro iš Kartaus Vyno mes lengvai įeisime į tą permainą be jokio vargo, todel dabar jau reikia pasirūpinti iš savo vaistinės ar nuo vaistų pardavėjo Trinerio Amerikinio Eliksiro iš Kartaus Vyno. Taipgi nusipirk Trinerio kosulio malšintoją nuo nušalimo ir Trinerio Linimentą nuo reumato bei neuralgijos skaudulių. — Joseph Triner Company. 1333-45 S. Ashland Ave. Chiacgo, Ill.
(Copyrigth, 1919, by Joseph Triner Company.)

Skausmus ir gėlimus nutildo
PAIN-EXPELLER
Vaizbaženklis užreg. S. V. Pat. Ofise.
DRAUGAS REIKALE

Lietuvos Prekybos ir Pramones Banko Agentura,

Jau siunčia pinigus in Lietuvą.

Turėdamas skaitlingus skyrius ir agenturas Didžiojoj ir Prūsų Lietuvoj, Liet. Prek. ir Pram. Bankas garantuoja kuogreičiausia ir pigiausiomis sanlygomis išmokėjimą pinigų. Siuskt tiesiog per Banko Agenturą, nes pigiaus bus parsiuntimas. Naudokitės proga: tuojaus išvažiuoja į Lietuvą Banko Agenturos specialis kurjeras. Su visais reikalais kreipkitės:

M. Narjauskas,
Liet. Pr. ir Pr. Banko Atstovas ir Agenturos Vedėjas,
4747, Broad St. Newark, N. J.

Parsiduoda Maspeth'e, N. Y.

500 geriausių lotų, per 20 minučių kelio nuo New Yorko miesto, palei tris gatvekarių linijas praeinančias pro šali. 5c. nuvažiavimas; vandens nuovadai, šaligatviai, gagazas, vanduo, mokyklos ir bažnyčios. Ant syk moket 20 nuoš., likusią sumą lengvoms išmokestimis. Gera spekuliacija ar nuolatinis namas.

Trace, 6 Remsen Place, Maspeth, N. Y.
arba
Chamberlain, 14 Grand Street, Maspeth, N. Y.

Kurių „ŽVAIGZDES" prenumerata pasibaigė liepos mėnesiu meldžiame ją pasiskubint atnaujinti, kad nereikėtų laikraščio sulaikyti.

"ŽVAIGŽDĖS"
SPAUSTUVE

ATLIEKA VISUS DRUKORIS[illegible]
DARBUS GERAI, PIGIAI IR GE[illegible]

DRUKUOJA:
KNYGAS, CIRKULIORIUS, TIKIETUS, KONSTITU[illegible]
VISITING IR BUSINESS CARDS, UZKVIETIMUS [illegible]
VESELIJU, KOPERTUS, LAISKUS IR T. T.

KAS DARBA PAVES. NESIGRAUD

Kreipkis ant adreso:
3654 Richmond St
Philadelphia, Pa

Sekančias knyga patariames skaityti visiems lietuviams katalikams:

Jos gaunama mus redakcijoje.

Apeigos Rymo katalikų Bažnyčios. Lenkiškai parašė kun. J. Lunkevičius. Vertė Gerutis. Antra laida. Shenandoah, Pa., 188 pusl. 60

Antanukas. Apysaka B. Pruso. Vertė Selimas. Antra laida. Shenandoah, Pa., 40 pusl. 15

Algimantas arba Lietuviai 13-ame šimtmetyje. Ištoriška apysaka. Parašė Dr. V. Pietaris. Penki tomai. Shenandoah, Pa., 488 pusl. 2.50

Anima Vilis. Marės Radzevičiūtės apysaka. Jono Montvilos vertimas. Antra laida. Shenandoah, Pa., 162 pusl. 75

Bajoro Vuošvis. Apysaka iš lietuvių gyvenimo. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 63 pusl. 15

Biurokratai. Apysaka iš paskutinių atsitikimų Lietuvoje. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 79 pusl. 25

Fabiolė arba Bažnyčia Katakumbose. Kardinolo Wiseman'o. Vertė Vytautas. Shenandoah, Pa. 354 pusl. 1.00

Gyvačių Karalius. ir kitos apysakėlės. Parašė Ksaveras Vanagėlis. Shenandoah, Pa,, 31 pusl. 10

Iš kelionės po Europą ir Aziją. Parašė Pranaičių Julė. Philadelphia, Pa., 380 pusl., 102 iliustracijos (paveikslai); 2.00
Audeklo apdarais 2.25
Skuros apdarais, paauksuotais kraštais 3.50

Iš daktaro pasakojimų. Rudens diena. Sulaukė. Parašė Satrijos Ragana. Shenandoah, Pa., 69 pusl 25

Išvakarės gret Lemano ežero. Parašė kun. M. Morauskis. Vertė Gerutis. Shenandoah, Pa., 172 pusl. 75

Išpažinties Istorija. Prancūziškai parašė kun. A. Guilloiss, vertė kun. A. M. Milukas. Antras leidimas Brooklyn, N. Y., 1916. 50

Kova ties Žalgiriais. Istoriška drama keturiuose aktuose. Parašė Savasis (Dr. V. Pietaris) Shenandoah, Pa, 31 pusl. 25

Kunigo gimine. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 68 pusl. 20

Kaip Elziutė praleido šv. Jono dieną. Parašė P. D. Shenandoah, Pa., 63 pusl. 20

Krasauninkas—Laižybos—Dievo žmonės. Parašė Ksaveras Vanagėlis. Philadelphia, Pa., 28 pusl. 10

Kardinolo Mercier gromata apie Patrijotizmą ir Išlaikymą 5

Kun. Dr. M. Gustaičio, Du laišku iš Kelionės 5

Kan. Dr. M. Gustaitis 5

Laisvės Metu. Apysaka iš paskutinių atsitikimų. Parašė Antanas. Seinai, 1908 m. 187 pusl. 75

Lietuviškas Albumas. Dalis I. Istoriškos ir šiaipjau Lietuvos vietos. Parenge ir išleido kun. A. Milukas Shenandoah, Pa., 75

Lietuviškas Albumas. Dalis II ir III. Lietuvos raštininkai, žymiąsni vyrai ir typai. Parengė ir išeido kun. A. Milukas. 1.50

Lietuviškos Pasakos. Spaudon parengė Dr. J. Basanavičius. Didelio formato knyga, 262 pusl. 2.00

Laiškai iš Kelionės po Palestiną. Kaštais kun. Antano Miluko. Shenandoah, Pa. 94 pusl. 50

Moterystė ir šeimyna. Iš vokiškos kalbos vertė J. Gerutis. Philadelphia, Pa., 41 pusl. 50

Mūsų Socijalistai. Apysaka iš paskiausių Lietuvoje atsitikimų. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 57 pusl. 15

Melagių Dėdė. Vaizdelis iš Dzūkų gyvenimo. Parašė Ksaveras Vanagėlis. Shenandoah, Pa., 27 pusl., 15

Mūsų Išganytojaus Jezaus Kristaus gyvenimas. Naujas pataisytas išleidimas. Shenandoah, Pa., 209 pusl., su paveikslas, 75

Nekaltybė. Iš vokiško vertė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 89 pusl. 25

Ne Mieste Laimė. Prancūziškai parašė Pierre L'Ermite. Lietuviškai vertė Pranaičių Julė. Shenandoah, Pa., 206 pusl. 1.00

Našlaičiai. Likimas tulos šeimynos. Vertė P. Str. Shenandoah, Pa., 81 pusl. 15

Pasikalbėjimas Giesmininko su Lietuva. Vyskupo A. Baranausko Eilės. Kaina .05

Pasakyk Matušei, Agnieška, Ant Garlaivio. Tris Satrijos Raganos apysakėlės. 15

Pradžia ir išsiplėtimas Katalikų Tikėjimo. Parašė Vyskupas M. Valančius. Reikalingiausia kiekvienam lietuviui-katalikui knyga. Shenandoah, Pa., 235 pusl. 1.00

Paklydėliai. Kun. J. Geručic. Antras leidimas. „Žvaigždės" skyriaus, 416 Hooper Str., Brooklyn, N. Y. 10

Sventųjų Gyvenimai. Skaitymai kiekvienai metų dienai. Su paveikslais. Spaudon parengė kun. A. Milukas. Visi keturi tomai 3.50
Drūtais audeklo apdarais 4.00
Skūros apdarais, paauksuotais kraštais 5.50

Siapus ir anapus grabo. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 210 pusl. 60

Sodžionių Teologija. Parašė J. Gerutis. Gražiausia lietuviška kalba šioje knygoje išdėstytas visas Katalikų Teologijos mokslas Shenandoah, Pa., 285 pusl. 1.00

Pikta Dvasia. Latviškai parašė Rudolfas Blaumanis. Lietuviškai vertė Idlargas. Shenandoah, Pa., 72 pusl. 25

Patrimpo Laiškai. Parašė K. A. K. Kun. A. Miluko leidimas. „Žvaigždės" Spaustuvėje, Shenandoah, Pa. 1907 m. 60

Susiskaldėliai. Vaizdelis iš mūsų sodiečių gyvenimo. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 62 pusl. 20

Socijalistai. Kas jie? Iš kur atsirado? Ko nori? Parašė kun. A. Civinskas. Shenandoah, Pa., 124 pusl. 10

Steponaičio Raštai. Pilnas pomirtinis velionies raštų (eilėmis ir proza) išleidimas. Tvarkė Liudas Gira. Kaunas, 1912. 121 pusl. 1.00

Trumpas Katekizmas 10

Vaičaičio Eilės. Su velionio plačia bijografija ir paveikslu. Philadelphia, Pa., 1912. 157 pusl. 75

Valdimierius. Graži apysakėlė. Shenandoah, Pa., 47 pusl. 15

Savaitinis Laikraštis
Žvaigždė
išeina kas Petnyčia.

Kaina metams:
Amerikoje ir Kanadoje . . 2 dol.
Lietuvoje ir kitur . . . . 4 rub.

Korespondencijas ir pinigus siunčiant adressas:
„ŽVAIGŽDE"
3654 Richmond St. Philadelphia, Pa.

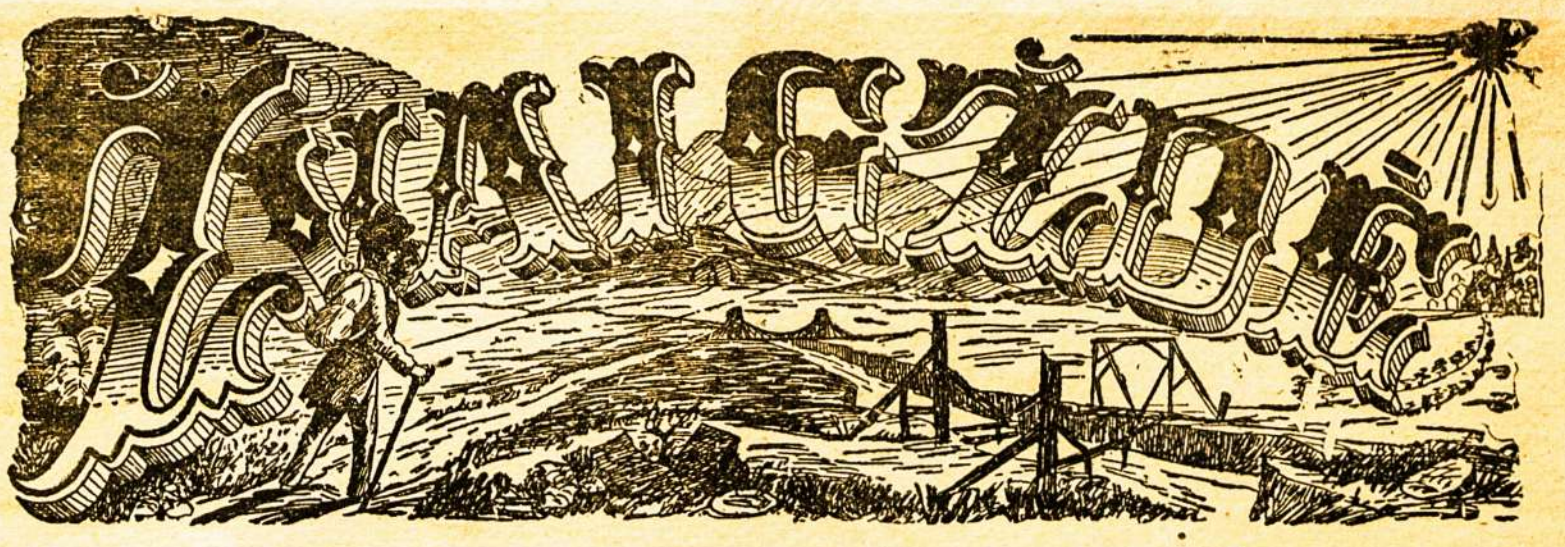

The Lithuanian Weekly
Žvaigždė
(The Star)
Published by
A. MILUKAS & CO.
Every Friday at Philada Pa.
Yearly subscription $2.00
Advertising rates on application
All communications should be addressed:
"ŽVAIGŽDE"
3654 Richmond St. Philadelphia, Pa.

Amerikos Lietuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis

Entered as second class matter March 8, 1909, at the Post Office of Philadelphia, Pa., under the act of March 3, 1879

Nr. 35 PHILADELPHIA, PA. & NEW YORK CITY, 27 D. RUGPIUCIO (AUGUST), 1920 M. Metai XX.

LENKAI ATMETA BOLŠEVIKŲ SANLYGAS, NEPAISO TALKININKŲ ĮSAKYMŲ GRIAUJASI IN SVETIMAS TERITORIJAS.

Lietuvių armija paėmė Vilnių, kad nedaleisti lenkams užgrobti.

True translation filed with the Postmaster at Philadelphia, Pa., on August 26 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

LENKAI ATMETA SOVIETU SANLYGAS.

Londonas, rugp. 25 d. Lenkų delegatai Minske griežtai atmetė svarbiausias bolševikų taikos, sanlygas ir šiandien gautas pranešimas nuo Cičerino, bolševikų užsienių ministerio, sako, kad: „Jei Lenkai toliau laikysis užsispyrę savo reikalavimu, kad Rusija nusileistų savo vyriausiuose punktuose, tai tas reikš, kad derybos tuojaus bus pertrauktos".

Rytiniai rubežiai nuženklinti gruodžio 3 d. augščiausiąja taryba ir patvirtinti lordo Curzono nota, anot pranešimo, skaitoma Lenkų delegacijos kaipo Lenkų rubežiai laike trečiojo Lenkijos padalinimo 1795 m., arbitrariški ir niekuo nepamatuoti.

Jie reikalauja, kad Lenkijos linija inimtų skaitlingus „lenkų" elementus, gyvenančius už dabartinės Lenkijos linijos.

Reikalavimai, apdalinti žeme lenkų karo aukas ir sugrąžinti užgrobtus lenkais gyvulius bei arklius iš Baltgudijos ir Lietuvos, tapo lenkų atmesti, kaipo „kišimasis į jų vidujinius reikalus, ir įžeidimas Lenkijos suverenystės".

—o—

True translation filed with the Postmaster at Philadelphia., Pa., on August 26 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

LENKAI BUTINAI REIKALAUJA SVETIMU ŽEMIU, NEPAISYDAMI TALKININKU INSAKYMU.

„Etniškos sienos" Lenkijos tapo vyriausiu faktorium armisticijos derybose tarpe Lenkijos ir bolševikinės Rusijos Minske, lygiai kaip ir pasitarimuose tarpe didžiųjų viešpatybių kaslink Rusų-Lenkų padėties. Lenkijai buvo įsakyta Suvienytų Valstijų ir Talkininkų nestumti karės išnaujo už savo sienų, kurios atsako Curzono linijai, kurią nuskyrė Talkininkų augščiausioji taryba.

Lenkai, tečiaus, atrodo nenori pagerbti tą liniją savo militarėse operacijose ir griežtai atsisakė priimti ją kaipo pamatą taikos deryboms, būtinai reikalaujant teritorijų už savo rubežių.

—o—

True translation filed with the Postmaster at Philadelphia., Pa., on August 26 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

LIETUVIAI PAIMA VILNIU, KAD NEDALEIDUS LENKAMS VEL PAGROBTI.

Londonas, rugp. 25 d. — Lietuvių armija užėmė Vilnių utarninke, sako depeša iš Kauno Times'ui.

Depeša priduria, kad Lietuvos Valdžia pranešė Maskvos Valdžiai tame mieste, paaiškinant, jog tokia akcija yra reikalinga, idant nedaleidus miestui pakliūti į lenkų rankas.

Korespondentas sako, kad netrukus tikimasi lenkų delegacijos atvykstant į Vilnių tartis politiniais ir militariais reikalais.

—o—

True translation filed with the Postmaster at Philadelphia, Pa., on August 26 1920 as required by the Act of October 6, 1917.

PRANCIJA IR SUV. VALSTIJOS NORI, KAD LENKAI PASILIKTU ETNOGRAFINESE SIENOSE.

Associated Pressa, Paryžius, rugp. 25 d. — Prancijos užsienių biuras apreiškė šiandien, jog Prancijos valdžia pilnai sutinka su Amerikos valdžia, kad Lenkų armijos pasiliktų savo etnografiniuose rubežiuose. Tapo pridurta, kad Lenkijos etnografinės sienos dar nenuspręstos.

—o—

True translation filed with the Postmaster at Philadelphia., Pa., on August 26 1920 as required by the Act of October 6, 1917.

SUNKIOS DIENOS ŽYDAMS RYTINEJE LENKIJOJE

Brest-Litovsk, rugp. 22 d. (kurieru į Varšavą). — Sunkios dienos atėjo žydams Brest-Litovsko gyvntojams, lygiai kaip ir Siedlice ir kituose miestuose rytinėje Lenkijoje. Sugrįžus Lenkų armijai, kareiviai, pasidalinę po du-tris, pasiliuosavę nuo disciplinos varžybų ir be jokio sudraudimo iš apicierių pusės, valkiojasi po miestą ieškodami žydų gyvenimų, lizdami į kiekvieną namą, vogdami viską, kas po ranka pakliuvo, reikalaudami atiduot visus pinigus, brangumynus ir viską kas gali būt jiems naudinga, mušdami vyrus, moteris ir vaikus, be jokios drausmės.

Nerašau čia antraeiles pasakas dėl keno nor propagandos, bet rašau tą, ką pats patyriau, mačiau savo akims ir girdėjau nuo nukentėjusių žmonių tuojaus, Lenkams „atpirkus" Brest Litovską nuo bolševikų.

True translation filed with the Postmaster at Philadelphia., Pa., on August 26 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

Colby'o Notos atbalsiai Amerikos spaudoje.

PASKIAUSIA OFICIALE AMERIKOS MINTIS SULIG RUSIJOS.

KEISTA VAIKIŠKUMO KOMBINACIJA.

N. Y. (Evening) Journal, rugp. 21 d. 1920 m.

Pasirašytas, bet, menama, ne parašytas p. Colby laiškas tapo pasiųstas iš šios šalies Italijai, kuris turi kalbėti neva už visus Suvienytų Valstijų žmones. Pasmerkiant Rusiją p. Colby savo laiške sako, kad Amerikos žmonės niekad nepripažins Rusijos valdžios. NIEKAD tai ilgas žodis, ypač administracijai, kuri numirs kitą Kovo mėnesį.

Tas laiškas Rusijos klausime skamba, lyg kad būtų pagamintas minties tarpe devynių metų nedėlinės mokyklos vaiko ir kokio Austrijos valdininko 1790 metę, protestuojančio prieš Prancuzų revoliuciją.

Mažai težinant apie dabartinę Rusijos Valdžią, išėmus to, kad jinai prisiuntė prezidentui Wilsonui laišką, lygiai taip, kaip šita valdžia pasiuntė įžeidžiančius laiškus Rusijai, Suvienytų Valstijų Administracija sakosi niekados nepripažįsianti Rusijos. Ji pasmerkia Rusiją iš kalno. Ir ji nori įsakyti Rusijai, kokią valdžią ji privalo turėti.

Kada steigėme valdžią Suvienytose Valstijose, męs steigėme tokią valdžią, kokios MES norėjome. Mes neprašėme patarimo kitų šalių.

Kokią teisę turi Suvienytos Valstijos įsakinėti kokią valdžią ji turi turėti, jei ji nesikiša į mus reikalus ar mus valdžios?

Kas paskyrė šią šalį ar šią valdžią viso pasaulio patarėja?

Prieš karę, męs nemėgome Turkijos sultono su jojo pačiomis valdžios. Męs taipgi nemėgome nei caro valdžios, leižiančios girtiems mužikams žudyti tūkstančius žydų.

Bet mes pripažinome ir senąją Turkiją ir senąją Rusiją; mes siuntėme ten savo ambasadorius; vedėme su joms prekybą.

Kada Rusijos žmonės nusikratys savo autokratų, kaip tai gali atsitikti, kad męs savo didžiu protu atspėtume iš kalno, ką tikrai jie DARYS ar ką jie jau DARO, ir nuspręsti, kad mes NIEKADOS jų nepripažįsime?

Prancija yra priešinga Rusijai padedant Rusijos priešams dėl tam tikrų tikslų. Rusija skolinga Prancijai trisdešimts tūkstančių milijonų fankų, ir Prancija nori atgauti savo pinigus, jei tai pasisektų. Ji dabar kariauja už savo TRISDEŠIMTS TUKSTANČIU MILIJONU FRANKU, o ne dėl kitko, ir kiekvienas prancuzas tą žino.

Tečiaus Rusija nėra skolinga šitai šaliai. Visa Rusijos skola Svienytoms Valstijoms neišneša nei pusę to kiek mus parinktieji profitieriai pavogtų pirmose šešiose savaitėse, jei męs išeitume į karę su Rusija.

Jei mes turime apmalšinti išnaudotojus, kurie panaikino caro popieras, geriau atmokėti jiems jų pinigus su procentu, užiuot siųsti šimtus tūkstančių jaunų vyrų miegoti apkasuose ir užtaisyti profitierių mašiną pagal milijonų gaidą.

Kiekvienas supratlyvas šito laikraščio skaitytojas, ypač moters, kurios skaito laikraštį, privalo atsiminti ir nuolatai priminti savo bičiuolams šitą FAKTA.

Taip vadinama Taikos Lyga, po teisybei yra tai KARES lyga. Jei mes laikysimės nuošaliai nuo tos Taikos Lygos, mes užsilaikysime nuošaliai nuo tikros karės taip kaip mes dabar esame atokiai nuo aktyvės karės. Jei męs prisidėsime prie Taikos Lygos, mes pasijusime esą aktyvėje karėje by valandą.

Jei kas sako kad Taikos Lyga NEREIŠKIA, mus būsiant priverstais įsimaišyti į Europos vaidus, tepaklausia to žmogaus, TAI KODEL EUROPA NORI MUS INTRAUKIT IN TA TAIKOS LYGA?

Jei Lyga neturės pakeisti Konstituciją ir nepabruktų šios šalies po Europos įsakymais, KODEL Europa taip rūpinasi įtraukti mus į Taikos Lygą?

Kodėl tai piniguočiai, kurie taip didį pelną padaro laike karės ir savo spekliacijose Europoje, taip uoliai per

savo laikraščius stengiasi mus įstumti į Taikos Lygą?

BALSUOK PRIES TAIKOS LYGA IR PRIES VISA, KAS UŽ JĄ STOVI.

COLBY NOTA ITALIJAI NUSTEBINA BALTIKO VALSTYBES.

Bus duotas republikinių valdžių atsakymas.

Latvių oficijalas sako, jog Amerikas nepaiso padėties Rusijcje nei kitur.

Artur Ruhl (Specijalė kabelio depeša Evening Post'ui N. Y.)

Ryga, rugp. 18 d. — (via Copenhagen) — Amerikos nota Italijai, išreiškianti tą, kaip regis, Amerikos valdžios pasiryžimą nepaisyti (ignoruoti) Baltiko respublikas iki Did. Rusija nebus atstatyta, tapo priimta su didele nuosteba po visas Baltiko respublikas. Latvių valdžia rengia atsakymą, prie kurio bene prisėdės Lietuva ir Estonija. Pirm paskelbsiant tą raportą, aš atkartoju sekančią kalbą su augštu valdžios valdininku, išreiškiančiu tikrą Latvių nuomonę:

„Amerikos nota nepaiso padėties nei pačioje Rusijoje nei naujose valstybėse už Rusijos sienų. Iš lauko tai smarkus atakas ant bolševikų. Aktualiai būtų sunku geresnį žygį padaryt Sovietų Rusijai. Bolševikai papratę prie užgauliojimių ir tas negali jų įžeisti. Bet atsisakymas dabar pripažinti ateitje respublikas, kurios kaina savo kraujo ir pasiaukojimų atsiskrė nuo Rusijos, tokioje valandoje, kada męs padarėme taiką su Sovietų valdžia ir kada tapome jų pripažintomis kaipo neprigulmingos, ne tik ką paskatįs bolševikus padvigubinti savo propagandą tarpe musų, bet ir padvigubinti tos jau propagandos spėkas.

„Nota, kaip atrodo, sprendžia būk Rusija tai vienoda, apšviesta, demokratiška šalis, kaip kad Amerika, ir kad taip suvienyti žmonės, kada galės nusikratyti svetimo jungo, jiems užkrauto. Tokios Rusijos nei tokių Rusijos žmonių nėra. Rusijoje kol kas nematyt jokios kitos spėkos, kuri užimtų Sovietų valdžios vietą.

„Bolševikų valdžia išnyks su laiku, bet iki tam gali praeiti du metai ar penkiasdešimts metų. Atmaina gali pasidaryti vien susitvarkyme dabartinio personelio ar idėjose. Kol kas-gi Baltiko valstybės, kurios kovojo sunkiausiais būdais, kad save apgynus nuo bolševikų ir padėjo sulaikyti juos nuo vakarų, verčiamos laukti, be pagelbos ir be pripažinimo, kurių stokuojant nėra galima joms atstatyti savo ekonominį gyvenimą. Niekas negali pasakyti, koki jų ryšiai su Rusija gali būti už dvidešimties metų, bet dabar jos yra faktiškai valdžiomis ir tokiomis buvo pripažintos visų kitų talkininkų. Nesuprantamu yra, kad valandoje, kada jos aimaningai kovoja linkui ekonominės sveikatos ir politinio pastovumo, Amerikos valdžia, arba, kaip nota sako, Amerikos žmonės, užsimoja taip, kad numušti jų pinigus, ir tokiu būdu atimti norą kitiems vesti prekybą su Blatiko sritimi ir priduotí spėkų kiekvienai reakcijiniai jiegai, mums priešingai."

Bepartijinis ašikinimas, kad ir netaip griežtas, bet vis ir nemažiau kritiškas. Talkininkų misijos narys, patėmijo, kad nors jojo valdžia padarė klaidų sulig Rusijos, jie visgi neaplenkia pačių faktų ir stengiasi kaip nors pagelbėti. Amerikos nota atrodo „vien tik 1917 skarmalas, plus maža gražbylystė."

LENKU LAIMEJIMAI IR SMUGIAI.

Lenkų kontrofensyva staiga davė stebėtinų laimėjimų, bet nereikia perdaug iš to džiaugtis. Varšava lig laikui kol kas liuosa nuo pavojaus, bet šio meto kampanija parodė, kad Rusai į valias skaitlingi sumušti lenkus ilgoje karėje, ir kad didžiuma jų noriai kariaus už kokią nebūk Rusijos valdžią prieš Lenkus. Depešos iš Varšavos lenkų pergales iškelia kaipo labai svarbias, bet kelios dienos tam atgal Rusai laimėjo kądidžiausias pergales.

Ir karė da nepasibaigus, ir lenkų taikos delegatai turi turėt tą savo mintyje. Lenkai gal išgelbės Varšavą Lembergo netekimo kaina. Kaip ten nebūtų, jųjų pergalės kelių pastarųjų dienų neprivalo privesti taikos delegatų prie laikymosi negalimų sąlygų. Jei jie laikysis taip perilgai, gal Rusijai ateiti pagelbon daugiau rezervos ir visą karės bėgį perkesti.

Nepuikiausios lenkų kariuomenės gali būt sumuštos tokiais rusų skaičiais, kokius jie sugebės atgabenti laukan, o Lenkijai vargu ateis kokia pagelba iš kitur. Musų valdininkai užimti tardymu sakinio „visomis galimomis priemonėmis." P. Colby išreiškia užuojautą Lenkijai, bet sako, kad Egzekutyvis negali nieko padaryti be Kongreso akcijos. P. Lodge išreiškia užuojautą Lenkijai, bet sako, kad Kongresas nieko negali daryti, kol prezidentas nesušauks jo kruvon. Abudu turi tiesą ir gal abudu užjaučia Lenkijai. Tečiaus šaltas faktas yra, kad Suvienytų Valstijų valdžia pasidalinus į dvi priešingi viena kitai akcijį, kurios, kaip atrodo, neveiks bendrai, o atskirai nei viena negali nieko nuveikti. Svarbios sunkenybės surištos su specijale sesija pirm dešimties savaičių prieš rinkimus. Visi nutarimai būtų pavojuje panaikinimo, ei nauja akcija, padarytų naują padėtį, kuri priverstų politinę visuomenę pamiršti viską, ką ji šią vasarą patyrė; o da svarbesnė priežastis, tai ta, kad visi nariai žemesniojo buto ir Senato trečdalis darboujasi, kad vėl tapti išrinktais, ir nei vienas narys nenenorės būti atšauktu nuo savo paties reikalų, idant rūpintis apie Lenkiją.

Kiekviena pusė bijo pradėti, ir taip abeji meta kaltę ant vieni kitų.

True translation filed with the Postmaster at Philadelphia., Pa., on August 26 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

NENORI RUSIJOS SUSKALDYMO.

Londonas, rugp. 19 d. — Labai nusistebėta čionais, kas link Britanijos valdžios politikos, Washingtone manoma, anot Amerikos depešų, jog ji norint Rusijos suskaldymo.

Britanija, išties, pripažino de facto egzistuojančias valdžias Estonijos, Latvijos ir Lietuvos, bet tas, manoma tiktai kaipo dabartinio padėjimo ir negali, versti manyti, būk Britanija turi kokius nors siekius prieš Rusiją kaipo vienetą. Tas de facto pripažinimas trijų valstybių tapo suteiktas po tam, kaip Estonija, Latvija ir Lietuva jau laikė savo konstitucijinius susirinkimus ir steigė valdžias, kurios funkcijonavo reguliariai ir tikliai. Jie užlaikė tvarką ir darė karo sutartis, ir jų pripažinimas yra vien užbaigtas dalykas.

Virš to, istoriškai ir etnografiškai tos tris tautos, menama čionais, turi pilną teisę prie atsakančio su jomis apsiėjimo ir prie savaapsisprendimo, lygiai kaip Lenkai ir Suomai. Suomai ir visos kitos tris užlaikė savo atskirą kalbą, papročius, tapatybę šimtmečiais po Teutonų ir Lnnkų bei Svedų, kol Petras Didysai galutinai juos neįvėlė į Rusijos imperiją.

Noras parodyti savo tautystę apsireiškė pas juos prieš didę karę. Jie siuntė savo atstovus į imperijalę Dumą. 1905 m. jie pasižadėjo darbuotis dėl kokios nors savivaldybos, ir po revoliucijos iškilimui 1917 m Kerenskis norėjo suteikti Estonijai savyvaldą ir tarėsi apie tai su ja, bet jo valdžiai puolė. Latvija ir Lietuva tuomet buvo po Vokietijos okupacija, ir vokiečiai stengėsi juos prie savęs pritraukti laikydami neva konstitucijinius seimus tikslu įsteigti progermaniškas vietų valdžias. Daug ištikimesnės atstovų konvencijos buvo laikomos ir dabartinės valdžios pasirodė priešingos ir Sovietams ir Vokiečiams.

Jiems prisiėjo kokį laiką palaukti, kol Anglija jas pripažins, nes kada jos formavosi, Kolčakas rodėsi bus Rusijos išgelbėtojas, o kadangi jis priešinosi tam, kaipo senosios Rusų valdžios atstovas, Anglijos valdžia toliau nėjo prieš jo norus.

Tuo pat laiku ekspertai čionais nemano, kad tų Valdžių gyvavimas būtinai reikštų Rusijos suskaldymą. Jie tikisi, kad kaip veik visatinė tvarka užviešpataus senojoj imperijoj, Estonija, Latvija ir Lietuva su džiaugsmu atnaujinsiančios ryšius su ja. Jos stengsis pasilaikyti nekurį autonomijos laipsnį, bet jos mielu noru ineis į kokią nors federalę sutartį.

Išties jų vaizbinis padėjimas beveik verčia jas prie to. Nei viena tų šalių neturi svarbių produktų ir visos tris turi prigulėti nuo prekybos su Rusija. Jos valdo Baltiko portus ir gali praturtėti prekėmis einančiomis į Rusiją ir iš Rusijos, taip kad jos turi visą išrokavimą atnaujinti savo politinius ryšius su Rusija.

Nuomonė būk Britanijos politika Estonijoj, Latvijoj ir Lietuvoj buvo padiktuota komercijiniais apskaitliavimais, taipgi yra be pamato čionais. Anglija turėjo priimti Baltiko politiką dėlei didei sunkių ir nepaprastų aplinkybių, pasidariusių iš politinio ir militario krizio ir neturėjo laiko machjavelizmo politikai. Kaipo faktas, Baltiko provincijos yra atdaros vaizbos apyvartai dėl visų šallų. Britanijos vaizboriai yra tenais, bet taipgi ten yra ir Amerikos bei vokiečių. Kompeticija labai gyva, bet nėra jokių ypatingų sutarčių, varžančių nei vieną.

STEIGIAMSIS SEIMAS.

22 posėdis liepos 2 d. 1920 m.

Pirmoj dienotvarkės vietoj stovi diskusijos dėl įvedamojo žemės reformos įstatymo. Atst. Geniūnas sako, kad Vilkaviškio apskrity, kurią jis gerai pažįsta, nerastume nė vieno dvaro darbininko, kuris norėtų bendro, soc. dem. siūlomo dvarų valdymo. Masiulis (soc. liaud. demokratas) kelia abejojimų dėl paties įstatymo sumanymo; sako, mes jį vieni vargu bau įgyvendinsim, reiktų pagelbos iš vakarų. Krupavičius M. (kr. dem.) nesileizdamas į polemiką su dariusiais užmetimus, sako, kr. dem. bloko vardu, kad įstatymas svarstytinas. Reikia jis atiduoti komisijai, paruošti antram skaitymui; turi būti, pridėti kai-kurie nauji dalykai, būtent: kariškių žeme aprūpinimas, Valstybės išdavikų ir tarnavusių bermontininkam ir lenkams žemės konfiskacija. Paskutinis kalba Rimka, kuris atsakinėja į visus užmetimus, griauja Plečkaičio argumentus. Baigia, kreipdamasis į soc. dem., jog kad jie delto nori bendro dvarų valdymo, kad galėtų gyvuoti darbininkų tarybos, per kurias jie galėtų agitaciją varyti. — Po kalbų įstatymo sumanymas pavesta komisijai antram skaitymui patiekti.

Patarimai Amerikos Lietuviams, Pasirengusiems grįžti in Tėvynę.

GERBIAMIEJI.

Paskutiniu laiku prasidėjo didelis važiavimas Amerikos lietuvių į savo tėvynę. Jaunai Valstybei tas reiškinys labai geistinas. Naudon atvažiavusiųjų į tėvynę ir išvengimui galimo jų apsivilimo atvažiavus į Lietuvą, šiuo aš norėčiau supažindinti plačią Amerikos lietuvių visuomenę su tikru ekonominiu padėjimu Lietuvos, ir kas yra galima toj srityj padaryti.

Prie etnografinės Lietuvos priklauso visa Kauno ir Suvalkų gubernijos. Siaurės-vakarų dalis Vilniaus gubernijos su miestu Vilniumi, ir dalis Gardino gubernijos. Šiose vietose kaimo gyventojai beveik lietuviai, taip pat tose vietose pasitaiko mažas nuošimtis baltgudžių, rusų, lenkų ir latvių. Ribose buvusios Vokiečių Valstybės, taip vadinamoji Prūsų Lietuva, apie Nemuno upę, taip pat kaimo gyventojai beveik grynai lietuviai, tas plotas dar yra prancuzų protektorate.

Iš rusų statistikos 1914 metais ribose Kauno gubernijos buvo gyventojų 1.857.100 žmonių, kaimo gyventojų — 1.662.000 žmonių, miesto gyventojų—195.100. Suvalkų gubernijoj 718,000 žmonių: kaimo gyventojų — 620.100 žmonių, miesto — 97.900. Vilniaus gubernijoje — 2.075.900: kaimo gyventojų 1.786.700, miesto — 299.200 žmonių. Ta statistika aiškiai nurodo, kad Lietuva — kaimo gyventojų kraštas. Kaslink miesto gyventojų tai labai didelis yra skirtumas, susidedas iš žydų, lietuvių, lenkų, rusų vokiečių ir kitų.

Visame šiame plote labai silpnai pastatyta pramonė. Priežastimi to iš vienos pusės yra rusų politika plėsti pramonę tik centraliniame rusų plote, iš antros pusės, nenoras miesto žydų gyventojų steigti pramonės įmones. Žydai daugiau turėjo noro užsiimti smulkiąja prekyba, kuri turėjo mažiau rizikos. Iš tikrųjų prieš karą beveik visa prekyba buvo žydų rankose, šalies žalioji medžiaga, miškai, linai, sėmenys, grūdai, odos, šeriai, arklių plaukai, tai visa ėjo į žydų rankas. Jie žiurėjo į save, tik kaip į kontragentus supirkimui ir pardavimui žalios medžiagos. Kaimo gyventojams reikalingiausieji daiktai ėjo per jų rankas. Jie vedė prekybą su žaliąja medžiaga labai primityviai: mišką neperdirbdavo į dirbinius, linus labai blogai sortiruodavo; krašte nebuvo nei vieno gero elevatoriaus sortiravimui ir laikymui grūdų.

Kaslink pramonės įmonių, dirbtuvių pobūdžio, tų Lietuvoj buvo šios: Siauliuose — keleta žydų odos dirbtuvių, taipogi Smorgoniuose, Kaune — dvi dideli Vokiečių metalų dirbtuvi, keleta žydų alaus dirbtuvių, nekuriuose dvaruose degtinės dirbtuvės, Vileikoje — keleta smulkių metalų, kartonų, alaus ir degtinės dirbtuvių. Iš atskaitos dirbtuvių inspekcijos 1913 metais veikia šios dirbtuvių įmonės: Kauno gubernijoje alaus dirbtuvių- 19, su darbininkų skaičiumi 209; degtinės - 20, darbininkų 202; tabako- 5, darbininkų 107,; odos - 20, darbininkų 462; metalų - 9, darbininkų - 2704; lentpiuvių- 24, darbininkų 367; linų audimo - 1, darbininkų - 16. Suvalkų gubernijoje degtinės ir alaus dirbtuvių 58, darbininkų - 452; lentpiuvių 11, darbininkų 228; metalų 6, darbininų 81. Vilniaus gubernijoje degtinės 104, darbininkų 849; alaus 15, darbininkų 481, tabako 8, darbininkų 380; degtukų 1, darbininkų 28; odos 37, darbininkų 1553; metalų 13, darbininkų 657; lentpiuvių 17, darbininkų 48. Iš trumpų davinių labai pakankamai aišku, jog pramonė turėjo pobūdžio daugiau rankų dirbimo, negu tikrų mekaniškų dirbtuvių. Laike vokiečių okupacijos, kuri tęsėsi nuo 1915 m. ligi 1919., mažai liko sveikų dirbtuvių, o dauguma dirbtuvių sunaikinta; mašinos ir įrankiai prie jų parduoti vietoje arba išvežti.

Kaimo gyvetnojai lietuviai užsiima žemdirbyste, kuri yra vedama ekstensyviu būdu. Nežiurint į didelį žmonių darbštumą ir žemės vaisingumą, o taipogi ir į geras oro sąlygas, ūkio gaminimas sulyginant ne aukštai stovikas yra aiškinama žinių trukumu iš ūkio dalykų ir kooperatyvių oranizacijų, išdirbimui ir pardavimui išdirbinių. Plote aukščiau pasakytos buvo arti 1100 didelių dvarų, kur ūkis buvo geriau sutvarkytas, bet laike okupacijos šis ūkis yra visai sunaikintas, ir dabartiniame laike valdžia parceliuoja majoratus, dvarus. Aišku, kad šis dalinimas prasmėje žemės gaminimo dabartiniame laike toli gražu nepasiekia savo tikslo, kadangi jaunoje valstybėje iki šiam laikui nėra nei vieno ipotekos banko, kuris padėtų gavusiam žemės sklypelį, pasistatyti namus ir įgyti reikalingą tam ūkiui inventorių; labai dažnai atsitinka, kad gavusis žemės sklypelį atiduoda nuomon stipresniam ūkininkui.

Kaslink gyvenimo gyventojų sanitarijos atžvilgiu, tai kaip miesto, taip ir kaimo gyventojai gyvena labai blogame igieniškame padėjime. Tuberkuliozas, tifas, akių užkrečiamosios ligos ir veneros turi labai geras aplinkybes prasiplatinimui. Lietuvių miestai, tame skaičiuje ir Vilnius, iki šiam laikui neturi nei kanalizacijos, nei vandentraukio. Namai daugumoje mediniai.

Maitinimo atžvilgiu Lietuva yra labai gerame padėjime. Duonos, mėsos, sviesto, pieno, kiaušinių turime gana daug ir kainos ne labai didelės. Tai turi didelės reikšmės, jeigu turėti omenyj, kad gretimose valstybėse — Bolševikų Rusijoje ir Lenkijoje tiesiog badas, o Latvijoje ir Vokietijoje taip pat didelis maisto trukumas. Maisto netik užtenka vietos gyventojams, bet dalis ir išvežama užsienį. Eksporto daiktais yra miškas, linai, sėmenys, odos, šeriai, arkių plaukai, kiaušiniai ir paukščiai. Rudenį praėjusių metų, valdžia paskelbė monopolizaciją linų. Ministeris Finansų, Prekybos ir Pramonės, p. Galvanauskas, visą linų supirkimą ir pardavimą perdavė Anglų National Chemikal Bank Ltd., London, šiomis sąlygomis: valdžia nustato kietas kainas linų, sulig kurių Bankas

perka iš kaimiečių (ūkininkų) per savo agentus (žydus). Visas išlaidas transporto, apdraudimo, atlyginimo agentams, sudėjimo ir kitas, turi padengti valdžia. Bankas išdavė valdžiai keletą milijonų markių avansu, kurie turi anuliotis, pardavus linus. Už savo operacijas Bankas gauna 5 nuoš. nuo sumos pinigų, gautos už parduotus linus. Si operacija pirmais metais eina nelabai sekmingai. Sausio-Kovo mėnesiuose linų kainos Londone buvo apie 36 svarų sterlingų už toną, o kursas svaro sterlingų buvo apie 330 markių. Bet linai tuomet nebuvo parduoti, o ir pardavimas buvo paskirtas Liepos 16 d., kuomet linų kaina ir sterlingų kursas taip žymiai atsimainė. Turint omenyj, kad valdžia mokėjo ūkininkams už linus vidutiniai tik po 40 svarų sterlingų už toną, sulig kurso Sausio-Kovo mėnesių, Valdžia išeis be nuostolių, bet tuomi reikalai gyventojų nukentės.

Bendras skaičius parduodamų linų svyruoja nuo 6-10 tūkstančių tonų. Sis Bankas dabartiniame laike užinteresuotas gavimu monopolijos 15 metams miško išvežimui iš Lietuvos. Apskritai, Anglų politika Lietuvoje gavimas savo dirbtuvėm žaliosios medžiagos iš Lietuvos.

Kaip aš jau esu minėjęs, jog dirbtuvių pramonė jaunoje valstybėje labai silpnai išsivysčiusi, todėlei visas reikalingumas išdirbinių patenkina gautais iš užsienio daiktais. Pas mus nėra nei vienos tikros dirbtuvės, nors klimato ir žemės sąlygos atatinkamos augimui cukraus burokų, ir toks auginimas prieš karę buvo vedamas plote Suvalkų gubernijos, bet tie burokai buvo išvežami į Lomžą, lenkų cukraus dirbtuvėm. Iš rusų statistikos matyti, kad prieš karę sunaudojimas cukraus kiekvieno žmogaus buvo lygiai 38 svarai, dabartiniame laike šis reikalingumas reikia skaityti sumažėjus ligi vienai ketvirčiai ir prie tų sąlygų, 3 milijonams žmonių, gausime labai didelį skaičių, tai yra 28, milijonų svarų, kas prie šio laiko perkamosios kainos 6 auksinai svarui, sudaro 171 milijonų markių, ir visa ta sumą pinigų eina į užsienį.

Lietuva gamina didelį skaičių linų. Tiesa, jie nelabai aukštos rūšies, bet gerai juos apdirbus, galima pagerint. Tuo tarpu, pas mus nėra nei vienos linų verpimo ir audimo dirbtuvės, kuri galėtų išdirbti audimų miesto gyventojams. Audimų labai daug atvežama iš užsienio. Taip pat nėra vilnų audimo mekaniškos dirtuvės. Lietuvoj tokia galybė miškų ir nėra celiuliozos, popieros dirbtuvių, maža to, pas mus nėra nei vienos mekaniškos dirbtuvės išdirbimui medžių, kurie galėtų pagaminti baldus, duris, ir t.t. Kuomet buvo tveriama Ministerijos Departamentai, tai baldai buvo gabenami iš užsienio. Dabartiniame laike nėra nei vienos dirbtuvės išdirbimui stiklų langams, stiklinių ir farforinių indų, tikru pečių išdedigimui kalkių, nei vienos cemento ir smiltinių plytų dirbtuvės. Kuomet apyvartoj nėra statomosios medžiagos, tai trukdo atstatymui sugriautų miestų. Mūsų žeme be superfosfato duoda blogus vaisius. Tuo tarpu krašte nėra nei vienos superfosfato dirbtuvės. Tiesa, Lietuva neturi rudžių ir tame skaičiuje visiškai fosforito, vienok, geriausia atvežti žaliąją mežiagą ir perdirbti, negu visiškai prigulėti nuo prekyviečių, fabrikantų ir nuo visokių finansinių kombinacijų. Krašte nėra nei vienos ūkio mašinų dirbtuvės, nekalbant apie visokių rūšių varikliu, elektrikos motorų, ir t.t.

Savaime aišku, kad toks padėjimas savistovėje valstybėje ilgiau taip būti negalės.

Už vežamuosius išdirbinius iš užžsienio mes mokame daugiau, negu gauname ten už savo žaliąją medžiaga. Jeigu mes nesutvarkysim reikalingos kraštui pramonės, tai Lietuva atsidurs kolionijų padėtin, kaip tai: Afrika ir t.t. Anglija domėsi tik žaliąja medžiaga gavimui savo dirbtuvėm. Vokietija šiame laike bejiegė, kad ką nors sutvėrus Lietuvoj. Didžiausia Vokietijos skola (194 milijardų markių); 4 Vokietijos nustojimas žalios medžiagos prekyviečių ir valiutos puolimas patraukė neįtikimą reikalingumą apyvartos kapitalo. Nerasdama lėšų nei pas save, nei užrubežyj, pramonė Vokietijos sumažinama iki milijono, ir su baisumu yra žiurima į ateitį kuomet gali būti dar didesnis krizis. Kas liečia Rusijos ir Lenkijos, apie jų pramonę aš nematau reikalo kalbėti. Dabar Lietuvoje organizuojama daugybė visokių draugijų, bendrovių pramonės žmonėms, bet organizatoriai yra žmonės storžieviai, kurių vienintelis tikslas — patiems praturtėti. In visas tokias bendroves reikalinga žiurėti su dideliu atsargumu. Insteigimui savo tautinės pramonės nėra galimybės, nes trūksta lėšų. Jus, Amerikiečiai-Lietuviai, arčiau susipažinę su pramone ir Jus turite pagelbėti, padėti savo motutei-tėvynei. Jus tik galite surinkti reikalingiauasią kapitalą. Indėtas kapitalas atneša puikų dividendą kiekvienam išdirbimui būtent: cukraus, celioliozos popieros, mekaniškas perdirbamas medžių, padirbimas ūkio mašinų, stiklų gaminimas ir statomosios medžiagos. Pavyzdys: prie dabartinių kainų pastatymo darbininkų organizavimui išdirbimui statomosios medžiagos 15.000.000 smiltinių plytų 20.000 statinių cemento 10.000 tonų išdegusių kalkių apsieis apie 15 000.000 markių ir parduodant išdirbtąją medžiagą kaina tris kart žemesnė, negu yra vietos prekyvietėj, duos gryno dividendo apie 40 nuošimčių. Celiuliozo dirbtuvė išdirbimui 16 milijonų tonų celiuliozos, apsieis apie 50.000.000 markių ir duos dividendo apie 50 nuoš. Burokų cukraus dirbtuvė išdirbimui 12.000.000 svarų cukraus apsieis apie 30.000.000 markių, ir duos dividendo apie 50 nuoš. ir t t. Jei iškaičiuoti pagrindinį kapitalą šių įmonių į Amerikos valiutą, tai reikalingos sumos pinigų bus nelabai stebėtinos. Organizavimui tokių įmonių geistina akcinės draugijos arba bendrovės, kuriose galima įvesti geresnė disciplina, dalyvaujant tame darbe patiem akcionieriam. Todėlei pirm iškeliaujant į Lietuvą, pasikalbėkite tarp savęs apie pobūdį savo darbo ir apie būsimąjį darbą Lietuvoj, išdirbkite plianą ir projektą įmonės, sustatykite sąmatą, kiek kainus įtaisymas įmonės ir inventorius, metinė eksplioatacija ir tainogi, kokios vertybės išdirbinių gaminimas. Kuomet tas viskas prirengta bus, tai pasiųskit Tamstos žinovą Lietuvon, tegul jis ištirs ten visas aplinkybes, sąlygas ir tuomet Jums bus aišku, kam Jus važiuojate į Lietuvą, su kokiu tikslu ir ką galite pasiekti ateityje. Be abejo, kad Lietuvoj reikalinga netik kapitalas, bet ir specijalinis darbas.

Profes. Dr-as Jonas Simkus.
Kaunas (Lituania), Laisvės Alėja. Nr. 49.

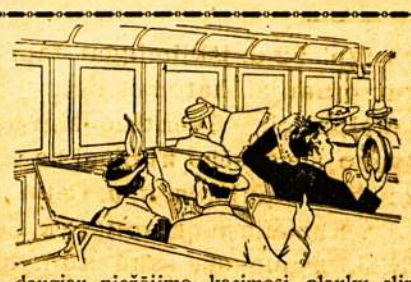

Žmogue kasosi galvą, kad palengvint niežėjimą. Kasimasi pasidaro papročiu, ir tuomet žmogus kasosi nejučioms. Bet jis žino, kad jam niežti, ir visi kiti tą žino.

Vyrai ir moterįs kenčia niežėjimą nuo pleiskanų, o kenčia bereikalingai, nes tą niežėjimą galima lengvai prašalinti. Nebus daugiau niežėjimo, kasimosi, plaukų slinkimo ir kitu nesmagumų, įvykstančių nou pleiskanų.

RUFFLES

panaikins visus niežėjimus ir išvalys iš galvos visas pleiskanas. Paskui tik retkarčiais suvilgymas galvos apsaugos ją nuo pleiskanų atsinaujinimo.

RUFFLES yra maistinga maudynė galvos odai ir plaukams. Ji nesugadins nei jautriausios odos. Jus negalite apsieiti be RUFFLES, jei turite pleiskanų.

Jus aptiekininkas parduos jums už 65c. bonkutę. Mes taipgi galime atsiųst jums tiesiog, jei gausime nuo jusų 75 centus pačto markėmis ar money order, kuriuos siųskite šiuo adresu:

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Pirmutinis ir Seniausias Lietuviškas

UŽEIGOS NAMAS arba HOTELIS

New Yorke

Telefonas Spring 9537

LIETUVIAI KREIPKITES PRIE SAVUJU.

Jei nenori būt nuskriaustu atvykęs New Yorkan, tai tiesiog kreipkis į p. Geo. J. Bartašių, agentą. Jis visiems gerai yra žinomas. Parduoda laivakortes ant visų vandens kelių į Lietuvą ir iš Lietuvos. Išmaino ir siunčia pinigus į visas pasaulio dalis pagal dienos kursą. Parūpina pašportus iš Suv. Valstijų valdžios; pasitinka žmones New Yorke geležkelio stotyse, pribuvus jiems iš kitų miestų.

Suteikia nakvynę, nes užlaiko namą su 38 kambariais. Palydi keleivius ir jų bagažus ant laivo. Žodžiu sakant, visi kurie kreipiasi į musų viršminėtą agentura, pilnai būna aprūpinti. Vargo ir nelaimių iekas nedatirs. Brangus Tautiečiai, kurie manote keliaut į Lietuvą, senąją Tėvynę, kviečiam visus kreiptis į musų Agenturą laiškais ar ypatiškai. Gausit sąžiniską patarnavimą, nes mūsų priederme yra visiems tarnauti ištikimai. Reikalauk laivakorčių ir pinigų kurso artimiausiame mųsų office:

Geo. J. Bartašius

498 WASHINGTON ST., NEW YORK CITY.

IŠ KELIONĖS
PO
EUROPĄ IR AZIJĄ

Ta knyga yra tai

Didžiausias savo rųšies veikalas,

parašyta „Žvaigždės" redaktorės J. Pranaičiutės. Knyga turi apie 380 puslapių ir papuošta 102 iliustracijomis (paveikslais). -:- -:- -:-

Indomųs toje knygoje aprašymai Prancijos, Belgijos ir Vokietijos žemių, kur dabar verda Europejiška karė. Tie aprašymai papuošti daugeliu iliustracijų. -:- -:- -:- -:- -:- -:-

Bet indomiausiais beabejo yra aprašymai įspudžių iš Tėvynės ir iš senovės Lietuvos žemių, kuriuos vienok viršija aprašymai Vidurinės Azijos, Kaspijos ir Kaukazo žemių ir anų žmonių. Nemažiaus įdomųs aprašymai abiejų Rusijos sostinių, Maskvos ir Peterburgo, su paminėjimu lietuvių naujokynių istorijos tose vietose. -:-

Knygos kaina	2 dol.
Audeklo apdarais	2.25
Skūros apdaruose su paauksuotais kraštais .	3.50

Galima gauti "Žv." Knygyne

Svarbu Visiems Lietuviams.

Kunigo A. Jusaičio anglų kalboje knyga apie Lietuvių tautą. — The History of the Lithuanian Nation and its National Aspirations" yra labiau nusisekusiu musų tėvynainio veikalu. Visi didžiausi Amerikos dienraščiai ir Jurnalai priėmė tą knygą kuoprielankiausiai. Nekurie žurnalai kaip „Literary Digest" (turįs netoli milijono parinktų skaitytojų) net po du kart apie ją plačiai rašė ir garsino iš jos plačias ištraukas ir aprašymus apie Lietuvių tautą ir anos politiškus siekinius.

Suvirš 6 milijonai skaitytojų anų laikraščių galėjo skaityti apie kun. Jusaičio išreikštus pasauliui Lietuvių norus.

Suv. Valstijų prezidentas, vice prezidentas, daugelis Suv. Valstijų senatorių, ir keli šimtai kongressmanų ambasadorių, ministerių atsiuntė Liet. Katalikų Tiesos Dr-ai padėkavonę už tą knygą, pražadėdam Lietuvaii pagelbą.

Pirmoji tos knygos laida jau išsibaigė. Liet. Kat. Tiesos Dr-ai neturint lėšų kitai laidai pats autorius su pagelba poros bičiuolių dabar išleidžia antrą padidintą tos knygos laidą.

Toje laidoje yra perspaudinta kun. Jusaičio parašytas, o Liet. Kat. Tiesos Dr-os įduotas Wilsonui 4 d. kovo memorialas, moksliškai išrodąs neteisingus lenkų pasikėsininus ant Lietuvių tautos.

Toje antroje laidoje teipgi yra tilpę paskiausio laiko musų organizacijų ir naujokynių rezoliucijos prieš lenkus ir bolševikus, teipgi tilpo ten Lietuvos valdžios ir Premjiero atsiliepimai ir nekurių svarbesniųjų Amerikos laikraščių redakcijų atsiliepimai apie Lietuvą, teipgi nekurių svarbiausių Amerikos politikų liudyjimai apie svarbumą tos knygos.

Antra laida turi apie 50 psl. daugiaus nei pirmoji. Kaina antrosios laidos $1.50; skuros apdarais $3.50.

Butų geistina, kad patriotiški musų tautiečiai padėtų praplatinti tą knygą ypač Amerikoje terp Valstijų valdininkų (state officials) ir miestų knygynų.

Žemlapis iš kun. A. Jusaičio knygos.

Pats autorius daug pridėjęs lėšų prie pirmo L. K. Tiesos Dr-os laidos vienas to negali padaryti.

Užsisakyti tą knygą galima pas autorių.

Rev. A. Jusaitis
St. Michaels Church
E. 23-rd Str.
Bayonne, N. J.

arba Žvaigždės Redakcijoje:
Žvaigždė, 3654 Richmond St.
Philadelphia, Pa.

Bell Phone Dickinson 3995 M.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.
Ofiso Valandos;
Nuo 9 rito iki 5 po pietu
Vakarais, Ketverge nuo 6 iki 9 P. M.
Nedeliomis iki 4 po pietu.

Prisiuskit Prenumerata už ‚Žvaigžde'

LONDONAS, rugp. d. 25 — Premieras Lloyd George savo pakalbėjime su Italijos premieru Giolitti Lucerne, Sveicarijoj, pasakė, kad Anglija pripažisianti Fium'ą kaipo liuosą valstybę, kaip to reikalauja Gabrielius d'Annunzio, anot Central News depešos iš Rymo.

STRAIKUOJA UŽ ILGESNES VALANDAS.

Paryžius, rugp. 25 d. — Tourotte mieste, Aisne departamente iškilo naujos rušies straikas. 25 dabrininkų, įsigrasinę aštuonių valandų dienos darbu, sudėjo savo darbo įrankius, reikalaudami dešimties valandų dienos darbo. Minėti straikieriai, dirba St. Gobain veidrodžių pabrike.

Vietinės Žinios.

Pereitą sekmadienį, rugp. 22 d. iškilmingai tapo pašventintas kampinis akmuo naujai statomos lietuvių Sv. Jurgio bažnyčios, Philadelphijoj. Sventino Mgr-as P. Mason. Iškilmėse dalyvavo šie svečiai kunigai be vietos klebono kun. I. Zimblio: k. J. Kaulakis. k. J. Cepukaitis ir . Karalius iš South'o, šv. Kazimiero parapijos; k. Seštakowski iš Burlington, N. J. Pamokslą sakė kun. Karalius. Žmonių susirinko daug. Oras tą dieną ir-gi buvo labai gražus.

Pašventimo iškilmes labai gražiai puošė didelis lietuvių „Dainos" benas.

Sv. Marijos Magdalenos Dr-ja, kuri laikydavo savo susirinkimus po bažnytinėje svetainėje, S. Jurgio parapijoj, savo praeitame mitinge nutarė permainyti Dr-jos vardą. Dabar ji vadinsis Sv. Onos dr-ja. Lig šiol buvo minėtoje parapijoje dvi draugiji po vardu Sv. Magdalenos.

Paskelbimas.

TAIKA AR KARE.

Visas pasaulis atrodo vėl prisipildęs pavojingu eksplioduojančiu oru, ir kiekvienas gaudo laikraščius ryte, kad pamačius ar yra kiek vilties taikai, ar nauja karė jau čia prie musų. Ir dėl tokios karštinės išlaūko, mes pamirštame lengvai, kad dabartinis laikas, vasaros pabaiga, yra taipgi gan blogas vidujinis padėjimas. Oro permaina iš vasaros į miglotą rudenį reikalauja didelio sustiprinimo mus gyvybės jiegoms. Turime saugotis nuo visokių paručių viduriuose ir prižiurėt, kad gerai veiktų ir taipgi kad galėtume atsipriešinti rudens ligoms. Su pagelba Trinerio Amerikiio Eliksiro iš Kartaus Vyno mes lengvai įeisime į tą permainą be jokio vargo, todel dabar jau reikia pasirūpinti iš savo vaistinės ar nuo vaistų pardavėjo Trinerio Amerikinio Eliksiro iš Kartaus Vyno. Taipgi nusipirk Trinerio kosulio malšintoją nuo nušalimo ir Trinerio Linimentą nuo reumato bei neuralgijos skaudulių. — Joseph Triner Company. 1333-45 S. Ashland Ave. Chiacgo, Ill.
(Copyrigth, 1919, by Joseph Triner Company.)

Skausmus ir gėlimus nutildo
PAIN-EXPELLER
Vaizbaženklis užreg. S. V. Pat. Ofise.
DRAUGAS REIKALE

Lietuvos Prekybos ir Pramones Banko Agentura,

Jau siunčia pinigus in Lietuvą.

Turėdamas skaitlingus skyrius ir agenturas Didžiojoj ir Prūsų Lietuvoj, Liet. Prek. ir Pram. Bankas garantuoja kuogreičiausia ir pigiausiomis sanlygomis išmokėjimą pinigų. Siuskt tiesiog per Banko Agenturą, nes pigiaus bus parsiuntimas. Naudokitės proga: tuojaus išvažiuoja į Lietuvą Banko Agenturos specialis kurjeras. Su visais reikalais kreipkitės:

M. Narjauskas,
Liet. Pr. ir Pr. Banko Atstovas ir Agenturos Vedėjas,
4747, Broad St. Newark, N. J.

Parsiduoda Maspeth'e, N. Y.

500 geriausių lotų, per 20 minučių kelio nuo New Yorko miesto, palei tris gatvekarių linijas praeinančias pro šali. 5c. nuvažiavimas; vandens nuovadai, šaligatviai, gagazas, vanduo, mokyklos ir bažnyčios. Ant syk moket 20 nuoš., likusią sumą lengvoms išmokestimis. Gera spekuliacija ar nuolatinis namas.

Trace, 6 Remsen Place, Maspeth, N. Y.
arba
Chamberlain, 14 Grand Street, Maspeth, N. Y.

Kurių „ŽVAIGZDES" prenumerata pasibaigė liepos mėnesiu meldžiame ją pasiskubint atnaujinti, kad nereikėtų laikraščio sulaikyti.

"ŽVAIGŽDĖS"
SPAUSTUVE

ATLIEKA VISUS DRUKORIS[illegible]
DARBUS GERAI, PIGIAI IR GE[illegible]

DRUKUOJA:
KNYGAS, CIRKULIORIUS, TIKIETUS, KONSTITU[illegible]
VISITING IR BUSINESS CARDS, UZKVIETIMUS [illegible]
VESELIJU, KOPERTUS, LAISKUS IR T. T.

KAS DARBA PAVES. NESIGRAUD

Kreipkis ant adreso:
3654 Richmond St
Philadelphia, Pa

Sekančias knyga patariames skaityti visiems lietuviams katalikams:

Jos gaunama mus redakcijoje.

Apeigos Rymo katalikų Bažnyčios. Lenkiškai parašė kun. J. Lunkevičius. Vertė Gerutis. Antra laida. Shenandoah, Pa., 188 pusl. 60

Antanukas. Apysaka B. Pruso. Vertė Selimas. Antra laida. Shenandoah, Pa., 40 pusl. 15

Algimantas arba Lietuviai 13-ame šimtmetyje. Ištoriška apysaka. Parašė Dr. V. Pietaris. Penki tomai. Shenandoah, Pa., 488 pusl. 2.50

Anima Vilis. Marės Radzevičiūtės apysaka. Jono Montvilos vertimas. Antra laida. Shenandoah, Pa., 162 pusl. 75

Bajoro Vuošvis. Apysaka iš lietuvių gyvenimo. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 63 pusl. 15

Biurokratai. Apysaka iš paskutinių atsitikimų Lietuvoje. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 79 pusl. 25

Fabiolė arba Bažnyčia Katakumbose. Kardinolo Wiseman'o. Vertė Vytautas. Shenandoah, Pa. 354 pusl. 1.00

Gyvačių Karalius. ir kitos apysakėlės. Parašė Ksaveras Vanagėlis. Shenandoah, Pa,, 31 pusl. 10

Iš kelionės po Europą ir Aziją. Parašė Pranaičių Julė. Philadelphia, Pa., 380 pusl., 102 iliustracijos (paveikslai); 2.00
Audeklo apdarais 2.25
Skuros apdarais, paauksuotais kraštais 3.50

Iš daktaro pasakojimų. Rudens diena. Sulaukė. Parašė Satrijos Ragana. Shenandoah, Pa., 69 pusl 25

Išvakarės gret Lemano ežero. Parašė kun. M. Morauskis. Vertė Gerutis. Shenandoah, Pa., 172 pusl. 75

Išpažinties Istorija. Prancūziškai parašė kun. A. Guilloiss, vertė kun. A. M. Milukas. Antras leidimas Brooklyn, N. Y., 1916. 50

Kova ties Žalgiriais. Istoriška drama keturiuose aktuose. Parašė Savasis (Dr. V. Pietaris) Shenandoah, Pa, 31 pusl. 25

Kunigo gimine. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 68 pusl. 20

Kaip Elziutė praleido šv. Jono dieną. Parašė P. D. Shenandoah, Pa., 63 pusl. 20

Krasauninkas—Laižybos—Dievo žmonės. Parašė Ksaveras Vanagėlis. Philadelphia, Pa., 28 pusl. 10

Kardinolo Mercier gromata apie Patrijotizmą ir Išlaikymą 5

Kun. Dr. M. Gustaičio, Du laišku iš Kelionės 5

Kan. Dr. M. Gustaitis 5

Laisvės Metu. Apysaka iš paskutinių atsitikimų. Parašė Antanas. Seinai, 1908 m. 187 pusl. 75

Lietuviškas Albumas. Dalis I. Istoriškos ir šiaipjau Lietuvos vietos. Parenge ir išleido kun. A. Milukas Shenandoah, Pa., 75

Lietuviškas Albumas. Dalis II ir III. Lietuvos raštininkai, žymiąsni vyrai ir typai. Parengė ir išeido kun. A. Milukas. 1.50

Lietuviškos Pasakos. Spaudon parengė Dr. J. Basanavičius. Didelio formato knyga, 262 pusl. 2.00

Laiškai iš Kelionės po Palestiną. Kaštais kun. Antano Miluko. Shenandoah, Pa. 94 pusl. 50

Moterystė ir šeimyna. Iš vokiškos kalbos vertė J. Gerutis. Philadelphia, Pa., 41 pusl. 50

Mūsų Socijalistai. Apysaka iš paskiausių Lietuvoje atsitikimų. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 57 pusl. 15

Melagių Dėdė. Vaizdelis iš Dzūkų gyvenimo. Parašė Ksaveras Vanagėlis. Shenandoah, Pa., 27 pusl., 15

Mūsų Išganytojaus Jezaus Kristaus gyvenimas. Naujas pataisytas išleidimas. Shenandoah, Pa., 209 pusl., su paveikslas, 75

Nekaltybė. Iš vokiško vertė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 89 pusl. 25

Ne Mieste Laimė. Prancūziškai parašė Pierre L'Ermite. Lietuviškai vertė Pranaičių Julė. Shenandoah, Pa., 206 pusl. 1.00

Našlaičiai. Likimas tulos šeimynos. Vertė P. Str. Shenandoah, Pa., 81 pusl. 15

Pasikalbėjimas Giesmininko su Lietuva. Vyskupo A. Baranausko Eilės. Kaina .05

Pasakyk Matušei, Agnieška, Ant Garlaivio. Tris Satrijos Raganos apysakėlės. 15

Pradžia ir išsiplėtimas Katalikų Tikėjimo. Parašė Vyskupas M. Valančius. Reikalingiausia kiekvienam lietuviui-katalikui knyga. Shenandoah, Pa., 235 pusl. 1.00

Paklydėliai. Kun. J. Geručic. Antras leidimas. „Žvaigždės" skyriaus, 416 Hooper Str., Brooklyn, N. Y. 10

Sventųjų Gyvenimai. Skaitymai kiekvienai metų dienai. Su paveikslais. Spaudon parengė kun. A. Milukas. Visi keturi tomai 3.50
Drūtais audeklo apdarais 4.00
Skūros apdarais, paauksuotais kraštais 5.50

Siapus ir anapus grabo. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 210 pusl. 60

Sodžionių Teologija. Parašė J. Gerutis. Gražiausia lietuviška kalba šioje knygoje išdėstytas visas Katalikų Teologijos mokslas Shenandoah, Pa., 285 pusl. 1.00

Pikta Dvasia. Latviškai parašė Rudolfas Blaumanis. Lietuviškai vertė Idlargas. Shenandoah, Pa., 72 pusl. 25

Patrimpo Laiškai. Parašė K. A. K. Kun. A. Miluko leidimas. „Žvaigždės" Spaustuvėje, Shenandoah, Pa. 1907 m. 60

Susiskaldėliai. Vaizdelis iš mūsų sodiečių gyvenimo. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 62 pusl. 20

Socijalistai. Kas jie? Iš kur atsirado? Ko nori? Parašė kun. A. Civinskas. Shenandoah, Pa., 124 pusl. 10

Steponaičio Raštai. Pilnas pomirtinis velionies raštų (eilėmis ir proza) išleidimas. Tvarkė Liudas Gira. Kaunas, 1912. 121 pusl. 1.00

Trumpas Katekizmas 10

Vaičaičio Eilės. Su velionio plačia bijografija ir paveikslu. Philadelphia, Pa., 1912. 157 pusl. 75

Valdimierius. Graži apysakėlė. Shenandoah, Pa., 47 pusl. 15